

РЕФЕРЕНТНА ПОНУДА ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА

НА

Т-МОБИЛЕ МАКЕДОНИЈА

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА МОБИЛНИ КОМУНИКАЦИИ - СКОПЈЕ

РЕФЕРЕНТНА ПОНУДА ЗА ИНТЕРКОНЕКЦИЈА НА Т-МОБИЛЕ МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 02-4053/1 од 26.11.2007 година, Т-Мобиле Македонија АД Скопје беше определен за Оператор со значителна пазарна моќ на релевантниот пазар за продажба на производи и услуги на големо – Услуги за завршување на повик во јавни мобилни комуникациски мрежи, определен како релевантен пазар со Одлуката за утврдување на релевантни пазари донесена од страна на Комисијата на Агенцијата за електронски комуникации.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 03-4562/1 од 30.07.2010 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше наложено да изврши измена на одобрената Референтна понуда за интерконекција согласно насоките дадени во цитираното решение.

Со одобрение на Агенцијата за електронски комуникации број 03-4562/9 од 18.11.2010 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше одобрено да изврши измена на Референтната понуда за интерконекција согласно наведеното во барањето за измена на Референтната понуда за интерконекција број 15-15092/1 од 19.10.2010 доставено по сопствена иницијатива.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 02-2392/1 од 10.05.2011 година, Т-Мобиле Македонија АД Скопје беше определен за Оператор со значителна пазарна моќ на релевантниот пазар за продажба на производи и услуги на големо – Услуги за завршување на СМС во јавни мобилни комуникациски мрежи, определен како релевантен пазар со Одлуката за утврдување на релевантни пазари на Агенцијата за електронски комуникации (Службен весник на РМ бр. 59 од 20.04.2011 година). Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 02-2392/14 од 19.07.2011 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше одобрено да изврши измена на Референтната понуда за интерконекција согласно наведеното во предлог – измената на Референтната понуда за интерконекција број 08-7945/1 од 13.06.2011 година.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 02-2303/1 од 30.05.2012 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше наложено да изврши измена на одобрената Референтна понуда за интерконекција согласно насоките дадени во цитираното решение.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 02-3439/3 од 12.12.2012 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше одобрено да изврши измена на одобрената Референтна понуда за интерконекција согласно насоките дадени во цитираното решение врз основа на доставената предлог – Референтна понуда за интерконекција со број 29-15747/1 од 02.11.2012 година.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0201-813 од 14.08.2013 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше наложено да изврши измена на одобрената Референтна понуда за интерконекција согласно насоките дадени во цитираното решение.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0201-983 од 13.11.2013 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше наложено да изврши измена на одобрената Референтна понуда за интерконекција согласно наведеното во истото.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0201-834 од 23.08.2013 година и решение број 0201-834 од 22.10.2013 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше наложено да изврши измена на одобрената Референтна понуда за интерконекција согласно насоките дадени во наведеното решение. Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0201-834 од 23.12.2013 на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беа одобрени измените на Референтната понуда за интерконекција.

Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0201-834 од 26.12.2013 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беше наложено да изврши измена на Референтната понуда за интерконекција согласно наведеното во истото. Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0201-18 од 31.01.2014 година и решение број 0201-18 од 11.02.2014 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беа одобрени измените на Референтната понуда за интерконекција.

Согласно член 40 од Правилникот за содржината и информациите што треба да бидат објавени во референтната понуда за интерконекција (Службен весник на РМ бр. 42 од 17.03.2015 година), Т-Мобиле Македонија АД Скопје по сопствена иницијатива достави измени на референтната понуда за интерконекција. Со решение на Агенцијата за електронски комуникации број 0705-375 од 15.06.2015 година на Т-Мобиле Македонија АД Скопје му беа одобрени измените на Референтната понуда за интерконекција.

Согласно овие решенија и одредбите на Законот за електронски комуникации, Т-Мобиле Македонија АД Скопје како Оператор на јавна комуникациска мрежа со значителна пазарна моќ ја објавува оваа Референтна понуда за интерконекција (во понатамошниот текст: РИО) врз основа на која ќе склучува Договор за интерконекција за услуги предмет на истата и според условите дефинирани во неа.

Содржина

Глава 1	9
Дефиниции и кратенки	9
Глава 2.....	18
Цел и делокруг на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК.....	18
Глава 3.....	19
Општи услови за соработка.....	19
3.1. Потребни дозволи издадени од надлежните органи.....	19
3.2. Барање за започнување на преговори за склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО.....	19
3.3. Основни принципи за соработка	21
Глава 4.....	23
Интерконекциски услуги предмет на РИО	23
4.1. Интерконекциски услуги на Т-Мобиле МК	23
4.2. Технички грешки и дефекти во работењето	23
Глава 5.....	24
Имплементација на Интерконекцијата.....	24
5.1. Управување со мрежа и сообраќај	24
5.2. Одредби за планирање	24
5.3. Пристапни точки за интерконекција.....	24
5.4. Интерконекциски пристап.....	24
5.5. Повлекување од употреба на Интерконекциски пристапи	24
5.6. Технички стандарди	25
5.7. Пренесување на сообраќај.....	25
5.8. Тестирање на мрежите	25
5.9. Наплата и пресметки во врска со претплатниците	25
Глава 6.....	26
Надоместоци.....	26
6.1. Надоместоци за интерконекција.....	26
6.2. Надоместоци за Интерконекциските услуги.....	26
6.3. Момент на настанување на побарувањата.....	26
6.4. Фактурирање	27
6.5. Рокови за плаќање.....	27
6.6. Доцнење со плаќањето	27
6.7. Приговори и спорови	28
6.8. Банкарска гаранција	28
Глава 7.....	30
Доверливост на комуникациите, заштита на податоците, тајност	30
7.1. Доверливост на комуникациите	30
7.2. Заштита на лични податоци.....	30
7.3. Складирање на податоците	30
7.4. Доверливост и тајност	30
Глава 8.....	32
8.1. Привремен прекин на услугите	32
8.2. Предвиден прекин на услугите.....	32

8.3 Непредвиден прекин на услугите	32
Глава 9.....	34
Последици од прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.....	34
Глава 10	36
Важност и измени на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК.....	36
Глава 11	37
Времетраење, Раскинување и Измена или дополнување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО	37
11.1. Времетраење на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО ...	37
11.2. Предвремено раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО .	37
11.3. Раскинување со заедничка спогодба.....	37
11. 4. Еднострано раскинување.....	38
11.4.1.Раскинување поради измени на одредбите од РИО	38
11.4.2.Раскинување поради прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.....	38
11.4.3.Раскинување без дополнителен отказан рок.....	39
11.5. Обврски при престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.....	39
Глава 12	41
Завршни одредби.....	41
12.1. Составни делови на Референтната понуда за интерконекција.....	41
12.2. Виша сила.....	41
12.3. Права на интелектуална сопственост	42
12.4. Склучување на други договори меѓу Страните	42
12.5. Известувања.....	42
12.6 Надлежен суд	42
Анекс 1	43
Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК	43
1. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК.....	45
1.1. Спецификација на Услугата.....	45
1.2. Обврски за соработка	45
1.3. Насочување на сообраќај.....	46
1.4. Квалитет.....	46
2. Услуга за Терминирање на СМС во мрежата на Т-Мобиле МК.....	47
3. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација.....	48
3.1. Спецификација на Услугата.....	48
3.2. Насочување на сообраќај.....	48
3.3. Квалитет.....	48
Анекс 2	49
Оперативна соработка.....	49
1. Општи одредби	51
2. Служби за известување	51
2.1. Служби за известување.....	51
2.2. Формулар за известување	51
3. Обврски и операции при нормални услови	52
3.1. Активности на планирано одржување	52
3.2. Принцип на извршување на активностите	52
3.3. Размена на статистички податоци	53

4.	Процедури при извршување на планирани промени/прекини на услугите.....	53
4.1.	Општи одредби	53
4.2.	Известување за извршување на промени/прекин на услугите	53
4.3.	Начин на имплементација.....	53
4.4.	Одобрување	54
5.	Процедури при појава на технички грешки.....	54
5.1.	Соработка во процесите на управување со мрежа	54
5.2.	Откривање на грешка.....	54
5.3.	Официјален извештај при појава на грешка	55
5.4.	Официјални привремени извештаи за грешки	55
5.5.	Официјална потврда на извештајот за појава на грешка.....	55
5.6.	Отстранување на грешки / Враќање на Услугата во нормална состојба	55
5.7.	Работа на локацијата на другата Страна.....	57
6.	Обврски и операции при исклучителни ситуации	57
6.1.	Следење на повици и заштита на услугите	57
6.2.	Соработка во случај на вонредна состојба	57
7.	Оперативни состаноци	57
8.	Ескалација при појава на грешки.....	58
8.1.	Основни принципи на ескалацијата.....	58
8.2.	Нивоа на ескалација.....	58
	Анекс 3	60
	Пристапни точки за интерконекција.....	60
1.	Пристапни точки за интерконекција на Т-Мобиле МК	62
2.	Принципи за интерконекција	62
	Анекс 4	63
	Технички параметри и спецификации.....	63
1.	Е1 интерфејс и карактеристики.....	65
2.	Ниво на услуга (Grade of Service).....	65
3.	Рутирање на сообраќај.....	65
4.	Сигнално рутирање	65
5.	ISUP верзија	65
	Анекс 5	66
	Управување со мрежа и сообраќај.....	66
1.	Димензионирање на сообраќајните рути.....	68
1.1.	Податоци за пренесениот сообраќај	68
1.2.	Капацитет.....	69
1.3.	Конфигурација и димензионирање.....	69
1.4.	Проширување на инфраструктурата	70
2.	Управување со мрежа.....	70
2.1.	Насочување на сообраќајот	70
2.1.1.	Физичко поврзување	70
2.1.2.	Сигнално поврзување	71
2.1.3.	Мапа на мрежата на Т-Мобиле МК	72
	Додаток А: Стандарди и препораки.....	73
	Препораки	73
	Анекс 6	75
	Тестирања	75
1.	Вовед.....	77

2. Обврска за соработка	77
3. Основа за тестирање.....	77
3.1. Иницијална интерконекција и технички прием на системите/мрежите	77
3.2. Идни промени.....	77
3.3. Хардверски измени.....	77
3.4. Софтверски измени	78
4. Тестирања за интероперабилност	78
4.1. Тестирања за компатибилност	78
4.1.1. Подготовки и време за тестирање	78
4.1.2. Системски податоци.....	78
4.1.3. Избор на тестни случаи	78
4.1.4. Тестирање на запишување на податоците	79
4.1.5. Поврзување на тестните мрежи.....	79
4.1.6. Изведување на тестирањата за компатибилност	79
4.2. Имплементација на записи за интероперабилност во активна мрежа (IOP-NW).....	79
4.3. Организациони услови	80
4.3.1. План за имплементација на тестирањето	80
4.3.2. Извештај од тестирањето.....	80
4.3.3. Последици во случај на дефект.....	81
4.3.4. Процедура за пријавување на грешки.....	81
4.3.5. Категории на дефекти/ грешки	81
Додаток А: Извештај за грешки	84
Анекс 7	85
Надоместоци.....	85
Дел I.....	87
Надоместоци за Интерконекциските услуги на Т-Мобиле МК предмет на РИО	87
1. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК.....	87
1.1. Цени за Услугата за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК.....	87
1.2. Пресметка на надоместоци	87
2. Услуга за Терминирање на СМС во мрежата на Т-Мобиле МК.....	88
2.1. Цени за Услуга за Терминирање на СМС	88
2.2. Пресметка на надоместоци	88
3. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација.....	88
3.1. Цени за Услуга за терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација	88
Дел II.....	89
Надоместоци за Интерконекција.....	89
1. Надоместоци за Интерконекција	89
Анекс 8	91
Фактурирање.....	91
1. Наплата на Интерконекција и на Интерконекциските услуги предмет на РИО	93
2. Решавање на приговор по фактура	95
2.1. Приговор по фактура за ставка(и) од фактура	95
2.1.1. Поднесување на приговор по фактура за ставка(и) од фактурата.....	95
2.2. Испитување на приговор по фактура.....	95
2.3. Форма за Извештај за сообраќај	97
Анекс 9	98
Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција	98
1. Одредување на износот на банкарската гаранција	100

2. Редовно ревидирање на износот на банкарската гаранција	100
3. Обезбедување на банкарска гаранција	101
4. Активирање на банкарска гаранција	101

Глава 1

Дефиниции и кратенки

Во рамките на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле Македонија АД Скопје ќе се применуваат следните дефиниции и кратенки на користените термини во истата, во согласност со важечките и применливи закони и прописи, како и националните стандарди, ETSI стандардите, IEEE стандардите, 3GPP стандардите, препораките на ITU-T, препораките на GSM Асоцијацијата, препораките на IETF и IMT-2000/UMTS стандардите.

- 1.1. РМ
Кратенката РМ ќе ја означува државата Република Македонија.
- 1.2. ЗЕК
Закон за електронски комуникации објавен во Службен Весник на Република Македонија бр. 39/2014, 188/2014 и 44/2015 и сите негови идни измени објавени во Службен Весник на Република Македонија.
- 1.3. АЕК
Агенција за електронски комуникации на РМ, референцирана понатаму и како надлежно регулаторно тело.
- 1.4. Т-Мобиле МК или ТММК
Т-МОБИЛЕ МАКЕДОНИЈА Акционерски Друштво за мобилни комуникации - Скопје
- 1.5. РИО или ТММК РИО
Референтна понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК
- 1.6. Партнер
Оператор на јавна комуникациска мрежа кој склучува Договор за интерконекција врз основа на РИО со Т-Мобиле МК
- 1.7. Договор за интерконекција склучен врз основа на РИО
Договор за интерконекција склучен помеѓу Партнерот и Т-Мобиле МК чиј предмет е Интерконекциската услуга регулирана со Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК наведена во Анекс 1 на ова РИО.
- 1.8. Оператор на јавна комуникациска мрежа (Оператор)
Физичко лице кое врши дејност или правно лице кое обезбедува или има намера да обезбедува јавна електронска комуникациска мрежа и/или услуга, како и придружни средства врз основа на доставена нотификација и добиена потврда за регистрација од Агенцијата за електронски комуникации.

- 1.9. Корисник
Физичко или правно лице кое користи или бара јавна комуникациска услуга.
- 1.10. Претплатник
Физичко или правно лице кое за користење на јавни комуникациски услуги склучува договор со оператор кој ги обезбедува тие услуги.
- 1.11. Електронска комуникациска услуга
Услуга што вообичаено се нуди за надоместок, а која целосно или главно се состои од пренос на сигнали преку електронски комуникациски мрежи и ги вклучува телекомуникациските услуги и преносните услуги во мрежите наменети за емитување или реемитување на програмски содржини, но ги исклучува услугите кои овозможуваат или извршуваат уредувачка контрола врз содржините кои се пренесуваат со помош на електронските комуникациски мрежи или услуги, а не ги вклучува ниту услугите на информатичкото општество кои, целосно или делумно, не се состојат од пренос на сигнали преку електронски комуникациски мрежи.
- 1.12. Електронска комуникациска мрежа
Преносен систем и таму каде што е применливо и комутациска или насочувачка опрема и други средства вклучително мрежни елементи што не се активни, а коишто овозможуваат пренос на сигнали преку жичени, радиобранови, оптички или други електромагнетни средства, вклучувајќи сателитски мрежи, фиксни (со комутација на кола или комутација на пакети, вклучувајќи и Интернет) и мобилни земски мрежи, електроенергетски кабелски системи, доколку се користат за пренос на комуникациски сигнали, радиодифузни мрежи и кабелски телевизиски мрежи, независно од видот на информациите што се пренесуваат.
- 1.13. Јавна електронска комуникациска мрежа
Електронска комуникациска мрежа која целосно или поголемиот дел од неа се користи за обезбедување на електронски комуникациски услуги достапни на јавноста и кои го поддржуваат преносот на информации меѓу мрежни завршни точки.
- 1.14. Јавна комуникациска услуга
Електронска комуникациска услуга достапна на јавноста.
- 1.15. Дополнителни услуги
Дополнителни услуги се услуги кои се обезбедуваат врз основа на посебен договор за Дополнителни услуги, и не се предмет на Референтната понуда за интерконекција.
- 1.16. Сообраќај во Главен сообраќаен час
Вредноста на сообраќајот мерена во последователни квартали на еден час во кој се генерира најголемиот сообраќај, во просек во период на неколку дена, ТСВН - Временски Конзистентен Главен Сообраќаен Час (Time Consistent Busy Hour) во утврден интервал на група на водови или пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК.
- 1.17. ITU-T (International Telecommunications Union – Telecommunication standardization sector)
Меѓународна Унија за Телекомуникации, Сектор за стандардизација на телекомуникациите

- 1.18. Интерконекција
Интерконекција е посебен вид на пристап кој се обезбедува меѓу оператори на јавни електронски комуникациски мрежи и со кој се воспоставува физичко и логично поврзување на јавните комуникациски мрежи со еден или повеќе различни оператори со цел да им се овозможи на корисниците на еден оператор да комуницираат со корисниците на друг оператор, или да пристапат до услуги што ги обезбедува друг оператор. Овие услуги може да ги обезбедуваат страните кои се меѓусебно поврзани или други страни кои имаат пристап на мрежата.
- 1.19. Точка на интерконекција
Точката на интерконекција се наоѓа на интерконекцискиот линк со кој е имплементирана интерконекцијата на мрежите на јавните комуникациски оператори.
- 1.20. Пристапна точка на мрежата на Т-Мобиле МК
Физички интерфејс (DDF_дигитален разделник) во мрежата на Т-Мобиле МК
- 1.21. Пристапна точка на мрежата на Партнерот
Физички интерфејс (DDF_дигитален разделник) во мрежата на Партнерот
- 1.22. Интерконекциски линк
E1 (2 Mbps) трансмисионен систем со кој се имплементира интерконекција на мрежите на јавните комуникациски оператори помеѓу пристапната точка на Партнерот и пристапната точка на Т-Мобиле МК.
- 1.23. Интерконекциска/и услуга/и или Услуга/и,
Регулирана/и услуга/и дефинирана/и во Прилог 1.
- 1.24. Интерконекциски вод или Група на интерконекциски водови
Значи еден или повеќе Интерконекциски линкови кои поврзуваат пристапната точка на Партнерот со пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК.
- 1.25. Интерконекциски пристап
Интерконекциски пристап се состои од Надворешна Секција и од по една придружна Внатрешна Секција, секоја во просториите на Т-Мобиле МК и на Партнерот.
- 1.26. Надворешна Секција
Трансмисиона патека која вклучува Интерконекциски вод или Група на интерконекциски водови и не вклучува Внатрешна Секција; кореспондира на мрежна конекција.
- 1.27. Внатрешна Секција
Трансмисиона патека помеѓу комутирачкиот елемент кој има функција на gateway и разделникот на кој завршува Надворешната Секција, и која се состои од порта на комутирачкиот елемент кој има функција на gateway, внатрешно рутирање и мрежна терминиращка опрема.
- 1.28. Gateway
Активна комутирачка опрема која е директно поврзана на Точка на интерконекција (преку пасивни некомутирачки елементи).

- 1.29. Надомест за Интерконекција
Надомест за воспоставување и одржување на интерконекцијата.
- 1.30. Надомест за Интерконекциска услуга
Надомест што го наплаќа Т-Мобиле МК од Партнерот за Интерконекциската услуга, во рамките на Референтната понуда за интерконекција.
- 1.31. Давател на услуга на изнајмени линии за интерконекција
Оператор на јавна комуникациска мрежа или Давател на јавна комуникациска услуга кој обезбедува изнајмени линии за имплементација на Надворешната Секција од интерконекцискиот пристап.
- 1.32. Мобилен Апликативен Протокол (MAP)
Апликативен протокол кој се користи за различни мобилни услуги преку сигнализациони канали.
- 1.33. Јавна мобилна комуникациска мрежа (PLMN)
Електронска комуникациска мрежа што се користи за обезбедување на мобилни комуникациски услуги достапни на јавноста.
- 1.34. MSISDN (Mobile Subscriber ISDN Number)
Идентификационен број на мобилен претплатник.
- 1.35. Јазли на мобилна мрежа
- а) Мобилен комутациски центар (MSC)
Комутациски центар во мобилната мрежа кој ги извршува сите комутациски функции на мобилната претплатничка станица (MS).
MSC: PLMN комутациски центар во согласност со ETSI GSM спецификацијата.
 - б) GMSC
Gateway MSC со влезно-излезна функција.
 - в) Базна станица (BTS)
Фиксна точка на мобилната мрежа која одржува директна врска со мобилните станици.
BS: GSM PLMN базна станица во согласност со ETSI GSM спецификацијата.
 - г) Контролер на базна станица (BSC)
GSM PLMN контролер на базна станица во согласност со ETSI GSM спецификацијата.
- 1.36. Јавна фиксна телефонска мрежа
Јавна телефонска мрежа каде што мрежните завршни точки се наоѓаат на фиксни локации.
- 1.37. Податоци за сообраќај (зависно од контекстот)
- а) Искористеност на дадени водови изразена во Ерланг во главен сообраќаен час;
 - б) Повици кои генерираат сообраќај, мерени во повици и минути во водовите кои меѓусебно ги поврзуваат мрежите;

- в) Време на започнување и терминирање на повици, како и траење на повици (по поединечен повик каде што е потребно).
- 1.38. Мерење на сообраќај (зависно од контекстот)
- а) Мерења извршени согласно релевантните препораки - со договорен метод за одредување на надоместоците кои ги наплаќа Т-Мобиле МК, како и стапката на искористеност на дадените групи на водови за интерконекција.
- б) Мерења извршени согласно Референтната понуда за интерконекција, што ќе се користат како основа за пресметки.
- 1.39. Период за наплата (билинг период)
Период за којшто се наплаќаат надоместоците за Интерконекциската услуга и надоместоците за Интерконекција (каде што е применливо) и кој трае од 00:00 часот првиот ден во месецот до 23:59:59 часот последниот ден во истиот месец.
- 1.40. Пресметковен период (accounting period)
Период за којшто се пресметуваат надоместоците за Интерконекциската услуга и надоместоците за Интерконекција (каде што е применливо) и кој трае од 00:00 часот првиот ден во месецот до 23:59:59 часот последниот ден во истиот месец.
- 1.41. Работен ден
Стандардни работни денови - понеделник до петок и со исклучок на државни празници на РМ
- 1.42. Месец
Календарски месец (од Јануари до Декември)
- 1.43. CLI
Calling Line Identification – Идентификација на повикувачки број
- CLIP (CLI Presentation) Овозможува претставување на бројот на повикувачкиот претплатник на повиканиот претплатник
- CLIR (CLI Restriction) Овозможува рестрикција на претставувањето на бројот на повикувачкиот претплатник на повиканиот претплатник
- 1.44. ALOC (Average Length Of Conversation)
Просечно време на траење на повик
- 1.45. ETS (European Telecommunication Standard)
Европски телекомуникациски стандард
- 1.46. ETSI (European Telecommunications Standards Institute)
Европски институт за телекомуникациски стандарди
- 1.47. GMSC-ID
(Gateway MSC Identifier) Gateway MSC идентификатор
- 1.48. CCBS
Call Completion to Busy Subscriber

- 1.49. CFU
Call Forwarding Unconditional
- 1.50. CFB
Call Forwarding Busy
- 1.51. CFNRy
Call Forwarding No Reply
- 1.52. Call Waiting
Повик на чекање – При примање на повик за време на започнат разговор претплатникот добива звучен сигнал дека има нов повик.
- 1.53. Call Hold
Задржување на повик – При примање на повик за време на започнат разговор претплатникот добива звучен сигнал дека има нов повик, при што постојниот повик може да се задржи за да се воспостави новиот повик и по завршувањето, претплатникот повторно да се врати на првиот повик.
- 1.54. Conference call
Конференциска врска – овозможува едновремен разговор на најмногу 6 претплатници.
- 1.55. CIC
Circuit Identification Code
- 1.56. COLP
Connected Line Identification Presentation
- 1.57. COLR
Connected Line Identification Restriction
- 1.58. DSV2
Дигитален сигнален линк со 2 Mbps трансмисиона брзина
- 1.59. ES
Errored Seconds
- 1.60. IOP- NW
Interoperability record; the IOP- NW врши мониторинг на интерконекцијата на мрежите за првиот интерконекциски пристап меѓу Т-Мобиле МК и Партнерот.
- 1.61. ISDN
Integrated Services Digital Network
- 1.62. ISUP
ISDN User Part
- 1.63. MCID

- Malicious Call Identification
- 1.64. MTP
Message Transfer Part
- 1.65. MTP L2
Message Transfer Part Level 2
- 1.66. MTP L3
Message Transfer Part Level 3
- 1.67. NI
Network identification code (network ID)
- 1.68. SEP
Signalling End Point
- 1.69. Сигнален линк (Signalling Link)
Сигнален линк е трансмисионо средство меѓу две сигнални точки составен од трансмисиона патека и придружни функции за контрола на преносот со цел да се обезбеди доверлив пренос на сигналните пораки.
- 1.70. Signalling Linkset
Множество од сигнални линкови за директно поврзување на две сигнални точки.
- 1.71. CSC
Common Signalling Channel
- 1.72. SP
Јазол во сигналната мрежа којшто испраќа или прима сигнални SEP пораки помеѓу два сигнални линка (STP) или двата (SEP/STP).
- 1.73. SPC
Signalling Point Code
- 1.74. SS7
Signaling System No. 7
- 1.75. Trunc-ID
Trunk Identifier
- 1.76. SMS
Short Message Service
- 1.77. SMSC
Short Message Service Center
- 1.78. STP

- Signal Transfer Point
- 1.79. SSP
Service Switching Point
- 1.80. SCP
Service Control Point
- 1.81. IAM
(Initial Address Message) дефиниран во ITU-T E.723
- 1.82. ANM
(Answer Message) дефиниран во ITU-T E.723
- 1.83. План за нумерација
План за нумерација на јавните комуникациски мрежи и услуги на РМ
- 1.84. TDM
Time-Division Multiplexing
- 1.85. CDR
Call Data Records
- 1.86. DDF
Digital Distribution Frame
- 1.87. ODF
Optical Distribution Frame
- 1.88. GSM
Global System for Mobile communications
- 1.89. Подружница
Значи субјект кој е контролиран од, контролира или е под заедничка контрола на Страната. Терминот “контрола” значи сопственост, директна или индиректна, на хартии од вредност со право на учество во добивката (акции) што дава право за остварување на збирно право на глас еднакво или поголемо од 25,0 % од правата на глас на субјектот за кој станува збор.
- 1.90. Страна или Договорна Страна
Значи Т-Мобиле МК или Партнерот

За сите термини кои се употребени во текстот на оваа Референтна понуда за интерконекција, а не се дефинирани во оваа Глава ќе се применуваат нивните законски или меѓународни стандардизирани дефиниции.

Било кои други технички термини ќе се толкуваат во согласност со дефинициите дадени во ITU-T (CCITT), GSM Асоцијацијата и ETSI /IMT-2000/UMTS препораките и стандардите.

Глава 2

Цел и делокруг на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК

- 2.1. Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК има за цел да ги утврди условите, правилата и процедурите според кои домашни Оператори на јавни комуникациски мрежи ќе склучат Договор за интерконекција со Т-Мобиле МК, во согласност со Законот за електронски комуникации и важечките подзаконски акти за услугите на Т-Мобиле МК коишто се предмет на Референтната понуда за интерконекција и се достапни на територијата на Република Македонија.
- 2.2. Т-Мобиле МК ќе склучи Договор за интерконекција во согласност со оваа Референтна понуда за интерконекција на Барање испратено од страна на Оператор на јавна комуникациска мрежа кој обезбедува јавни комуникациски услуги во Република Македонија, согласно член 3.1, под услов Партнерот да ги задоволува барањата пропишани со ова Референтна понуда за интерконекција и меѓународно прифатените стандарди.
- 2.3. Меѓусебното поврзување помеѓу мрежите на Т-Мобиле МК и Партнерот ќе се реализира по склучување на Договор за интерконекција во согласност со оваа Референтна понуда за интерконекција и по потпишување на протоколот за тестирање утврден во истата, согласно член 11.1.
- 2.4. Т-Мобиле МК и Партнерот може да се договорат за обезбедување на Дополнителни услуги кои ќе се обезбедуваат врз основа на посебен комерцијален договор за Дополнителни услуги, надвор од оваа Референтна понуда за интерконекција.
- 2.5. По одобрување на Референтната понуда за интерконекција од страна на АЕК, Т-Мобиле МК ќе ја објави истата на својата официјална веб страна:

www.t-mobile.mk

Глава 3

Општи услови за соработка

3.1. Потребни дозволи издадени од надлежните органи

Подносителот на Барањето за склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО (понатаму: Барател) под целосна одговорност изјавува дека оперира со јавна електронска комуникациска мрежа и/или обезбедува јавни електронски комуникациски услуги во согласност со правилата и прописите од областа на електронските комуникации, односно дека ги има прибавено сите дозволи и одобренија издадени од страна на надлежните органи неопходни за изградба, управување и работа со мрежа и давање на услуги, и во насока на склучување на Договор за интерконекција, во прилог на Барањето ги доставува следните документи:

- а) писмена потврда за регистрација на нотификацијата за обезбедување на јавна електронска комуникациска мрежа и услуги предмет на Барањето за интерконекција издадена од АЕК во согласност со одредбите на ЗЕК;
- б) потврда за имплементирана функционалност на преносливост на броеви согласно Правилникот за преносливост на броеви, издадена од Агенцијата,
- в) документи (дозволи, одобренија, решенија итн.) потребни за изградба, управување и работа со мрежа и давање на услуги согласно ЗЕК и други важечки законски прописи во РМ,
- г) потпишан Договор со операторот за неоткривање на доверливи информации (Договор за доверливост),
- д) копија од Решение за доделување национален код за сигнализација издадено од Агенцијата

3.2. Барање за започнување на преговори за склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО

Страната која е заинтересирана за склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО треба да поднесе до Т-Мобиле МК писмено Барање за започнување на преговори за склучување на Договор за интерконекција со содржина регулирана во овој член (понатаму: Барање).

Покрај дозволите наведени во член 3.1, во прилог на Барањето за започнување на процесот на преговори за склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО подносителот на Барањето треба да достави податоци за:

- својот назив и седиште;
- вид на услуги за кои се бара интерконекција;
- адреси на точките за пристап за кои Барателот поднесува барање за интерконекција;
- предвиден (планиран) рок за времетраење на договорот;

- интерфејси, листа и идентификација на неговите точки за интерконекција;
- спецификација на опремата (хардвер и софтвер) на неговата интерконекциска централа;
- правила на рутирање на сообраќајот кои Барателот ги применува за обезбедување на Интерконекциските услуги кои е заинтересиран да ги користи;
- предвидување на сообраќајот за следните 12 (дванаесет) месеци за Интерконекциските услуги кои Барателот е заинтересиран да ги користи, поделено по месеци.

Барањето ќе се смета за комплетно само по доставување на сите потребни податоци и документи утврдени со овој член 3.2. Во рок од 10 (десет) работни дена од приемот на комплетно Барање и откако Т-Мобиле МК и Партнерот ќе потпишат договор за взаемна доверливост на информации, Т-Мобиле МК ќе испрати известување до Барателот за датумот за почеток на преговорите во врска со склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО. Истовремено со известувањето, Т-Мобиле МК ќе му достави на Барателот нацрт Договор за интерконекција изготвен врз основ на РИО, којшто ќе се користи како основа во текот на преговорите.

Доколку за време на преговорите Т-Мобиле МК побара дополнителна документација потребна за склучување на Договорот за интерконекција врз основа на РИО, Барателот е обврзан да ја достави бараната документација за финализирање и склучување на Договорот.

Барањето се доставува на следната адреса:

Т-Мобиле Македонија АД Скопје
Кеј 13-ти Ноември бр.6
1000 Скопје, Република Македонија
Марија Никифоровска
Одговорна за прашања поврзани со интерконекција

Доколку Т-Мобиле МК оцени дека Барањето доставено од Барателот е технички неоправдано ќе достави писмено известување до Барателот за причините поради кои привремено ги прекинува преговорите за склучување на Договорот за интерконекција врз основа на оваа Референтна понуда за интерконекција. Секое одложување во склучувањето на Договорот за интерконекција склучен на основ на РИО предизвикано од Барателот поради поткрепување и/или подобрување на Барањето, нема да се вброи во пресметка на крајниот рок за склучување на Договорот за интерконекција склучен на основ на РИО, односно нема да се смета како дел од периодот од 45 (четириесет и пет) дена од прием на целосното Барање.

Доколку Т-Мобиле МК оцени дека Барањето треба да биде изменето и/или дополнето во одредени делови ќе достави писмено известување до Барателот во кое ќе го известат за истото. Доколку Барателот во рок од 12 (дванаесет) работни дена од денот на приемот на известувањето не го измени Барањето согласно побараните измени од Т-Мобиле МК, Барањето ќе биде одбиено.

Барањето за интерконекција може да биде одбиено поради основани причини при што Т-Мобиле МК ќе го достави одговорот со образложение за одбивањето до Барателот, во писмена форма.

3.2.1. Водење на преговори

Во текот на преговорите за склучување на Договор за интерконекција врз основа на РИО, условите дефинирани во нацрт договорот може да се изменат само доколку предложената измена:

- не е спротивна на условите дефинирани во Референтната понуда за интерконекција;
- не прекршува некој закон; и
- е договорена помеѓу двете Страни.

Договорот за интерконекција склучен врз основа на оваа Референтна понуда за интерконекција треба да биде склучен во период од 45 (четириесет и пет) дена од приемот на комплетното Барање поднесено од страна на Барателот.

3.3. Основни принципи за соработка

3.3.1. За постигнување на интерконекција согласно РИО, Барателот ќе ги вложи сите разумни напори, со цел:

- а) да го заштити интегритетот и безбедноста на мрежите кои се поврзуваат;
- б) да ги заштити податоците кои Страните меѓусебно ги разменуваат; и
- в) да обезбеди функционирање на Услугата.

3.3.2. Соработка ќе се води според важечките закони, а било кои технички прашања кои не се законски регулирани ќе се управуваат во согласност со меѓународните спецификации и стандарди. Било кое прашање кое не е опфатено со законите и не е регулирано со технички спецификации и стандарди ќе биде договорано помеѓу Страните врз база на „случај по случај“.

3.3.3. Подносителот на Барањето нема да дозволи, намерно или преку несовесно односно небрежно постапување такво дејство во врска со својата сопствена мрежа кое би предизвикало штета на мрежата на Т-Мобиле МК.

3.3.4. Подносителот на Барањето е должен да обезбеди исполнување на параметрите за квалитет на Услугата предмет на Референтната понуда за интерконекција во врска со која се склучува Договор за интерконекција склучен врз основа на РИО.

3.3.5. Интерконекцијата помеѓу Страните треба да се воспостави во рок од 60 (шеесет) дена од датумот на потпишување на Интерконекцискиот договор склучен врз основа на РИО, доколку сите услови предвидени во РИО се задоволени.

3.3.6 Доколку не е поинаку договорено помеѓу Страните, првиот работен ден по денот на потпишување на Записникот од тестирањето во согласност со процедурата дефинирана во Анекс 6 „Тестирање“, ќе се смета за ден на оперативен почеток со работа.

Глава 4

Интерконекциски услуги предмет на РИО

4.1. Интерконекциски услуги на Т-Мобиле МК

Т-Мобиле МК ќе му обезбеди на Партнерот Интерконекциски услуги наведени во и на начин утврден во Анекс 1 „Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК“ на договорените Пристапни точки за интерконекција наведени во Анекс 3 „Пристапни точки за интерконекција“ во согласност со одредбите на Референтната понуда за интерконекција.

Обезбедувањето на Услугите наведени во Анекс 1 „Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК“ може да се изврши само доколку Партнерот го има навремено обезбедено комплетниот износ на банкарската гаранција регулирана во член 6.8 и прецизирана во Анекс 9 „Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција“.

Доколку Партнерот не ги исполни обврските од член 6.8 и Анекс 9 „Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција“ или износот на банкарската гаранција не е соодветен со износот регулиран во член 6.8 и Анекс 9 „Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција“, Т-Мобиле МК може да одбие обезбедување на Услугите и/или да го прекине Интерконекцискиот пристап на Партнерот. Во тој случај одредбите наведени во член 6.6 ќе останат применливи.

4.2. Технички грешки и дефекти во работењето

Во случај на технички дефекти и/или технички грешки во работењето, ќе се применува процедурата за управување со грешки наведена во Анекс 2 „Оперативна соработка“. Претходната одредба нема да ја ограничи одговорноста на Страните во однос на параметрите за квалитет и достапноста на Услугите одредени со Референтната понуда за интерконекција.

Глава 5

Имплементација на Интерконекцијата

5.1. Управување со мрежа и сообраќај

Партнерот се обврзува да доставува податоци за планирање со цел да се постигне висок степен на сигурност при планирањето како и економично искористување и обезбедување на елементите на мрежните инфраструктури.

5.2. Одредби за планирање

Партнерот ќе доставува предвидувања за сообраќај на база на сообраќајни единици (Ерланзи) и на волумен на сообраќај изразен во минути, за Интерконекциската услуга предмет на Референтната понуда за интерконекција. Врз основ на предвидувањата доставени од Партнерот, Т-Мобиле МК ќе ги димензионира капацитетите во својата мрежа.

Деталните одредби за планирање се дадени во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

5.3. Пристапни точки за интерконекција

Меѓусебното поврзување помеѓу Т-Мобиле МК и Партнерот ќе биде реализирано преку Пристапните точки за интерконекција наведени во Анекс 3 „Пристапни точки за интерконекција“, притоа земајќи ги во предвид датумите на ефективна имплементација на интерконекцијата, трошоците, можното време за имплементација, оперативните интереси и одговорности на секоја од Страните.

5.4. Интерконекциски пристап

Нарачката или откажувањето на Надворешните Секции или делови од Надворешните Секции на интерконекцискиот систем ќе го врши Партнерот, од Давател на услуга на изнајмени линии.

Сите трошоци кои произлегуваат од поставување и оперирање со Внатрешните и Надворешните Секции (вклучително и на интерконекциските линкови) потребни за давање на Интерконекциската услуга ќе ги сноси Партнерот. Соодветно, цените се дефинирани во Прилог 7 „Надоместоци“.

Секоја од Страните може да бара зголемување или намалување на интерконекциските капацитети согласно одредбите во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

5.5. Повлекување од употреба на Интерконекциски пристапи

Бројот на Интерконекциски пристапи и датумот за повлекување од употреба на истите ќе биде договорен помеѓу Т-Мобиле МК и Партнерот во писмена форма согласно договорените одредби за планирање дефинирани во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

5.6. Технички стандарди

Техничкиот дизајн и воспоставување на интерконекцискиот систем ќе биде во согласност со техничките стандарди и спецификации според ETSI/ITU-T/GSM Асоцијација препораките и/или стандарди и IMT-2000/UMTS стандарди наведени во Анекс 4 „Технички параметри и спецификации“.

5.7. Пренесување на сообраќај

Сообраќајот ќе биде пренесен во Пристапните точки за интерконекција на Т-Мобиле МК во согласност со договорените услови во Анекс 1 „Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК“.

Праќањето на сообраќајот од Партнерот за Интерконекциската услуга обезбедена од страна на Т-Мобиле МК предмет на РИО ќе се врши само по интерконекциските водови наменети за таа Услуга.

Било какви промени во поглед на насочувањето на сообраќајот, кои ќе станат неопходни заради промена на Пристапните точки за интерконекција и/или Групите на интерконекциски водови, воведување на нови комутирачки елементи или други причини, ќе бидат приложени како измена на Референтната понуда за интерконекција и Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО со Партнерот.

5.8. Тестирање на мрежите

Со цел да се обезбеди и провери компатибилноста и интероперабилноста на јавните комуникациски мрежи, Т-Мобиле МК и Партнерот ќе изведат соодветни тестирања .

Времето, опсегот и процедурите на тестовите и третманот кон детектираните дефекти или грешки во интерконекцискиот систем во текот на тестирањето се дефинирани во Анекс 6 „Тестирања“.

Во случај на штета при спроведување на тест процедурите Страната која ја предизвикала штетата е должна истата да ја надомести.

5.9. Наплата и пресметки во врска со претплатниците

Пресметувањето на повиците и наплатата од претплатникот кој го иницирал повикот предмет на Услугата за интерконекција регулирана со РИО е обврска на Страната која има склучено претплатнички договор со тој претплатник.

Глава 6

Надоместоци

6.1. Надоместоци за интерконекција

Партнерот ќе ги сноси интерконекциските надоместоци, вклучувајќи ги надоместоците за поставување и операција со Интерконекциските линкови.

Партнерот се обврзува да ги плаќа договорените надоместоци за Интерконекција во согласност со Дел II од Анекс 7 „Надоместоци“. Останатите одредби за процедурата на фактурирање се наведени во Анекс 8 „Фактурирање“.

6.2. Надоместоци за Интерконекциските услуги

Партнерот се обврзува да ги плаќа Надоместоците за Интерконекциските услуги како што е наведено во Деловите I и II од Анекс 7 „Надоместоци“. Останатите одредби за процедурата на фактурирање се наведени во Анекс 8 „Фактурирање“.

Надоместоците за Интерконекциските услуги се наплаќаат врз основа на реализиран, т.е. остварен сообраќај, без разлика дали истиот е наплатен од крајните корисници.

6.3. Момент на настанување на побарувањата

Побарувањата за наплата ќе се сметаат за настанати:

- за Интерконекциската услуга која е предмет на наплата - веднаш по нејзиното обезбедување, вообичаено по истек на месецот;
- за надоместоци за Интерконекција кои се наплаќаат за одреден период - на почетокот или по истекот на тој период, по одлука на Т-Мобиле МК;
- за еднократни надоместоци - Партнерот ги плаќа во вкупен износ веднаш по склучување или измена на Договор за интерконекција склучен врз основа на РИО, пред да се извршат било какви технички модификации, тестирање, технички прием, или останати активности поврзани со воспоставувањето на Интерконекцијата. Еднократните надоместоци по Внатрешна Секција за Е1 линковите ќе се фактурираат по инсталацијата на истите.

Доколку Страните се договорат, фактурата за еднократните надоместоци, Партнерот може да ја плаќа на до триесет и шест еднакви месечни рати утврдени во амортизациониот план, при што првата рата мора да се плати веднаш по склучување и/или измена на Договор за интерконекција склучен врз основа на РИО, на датумот наведен во амортизациониот план, кој е составен дел на фактурата за еднократни надоместоци. Страните ќе се договорат за висината на каматната стапка која ќе се применува на месечните рати, при што на вкупната камата ќе се пресмета ДДВ согласно законските одредби.

6.4. Фактурирање

Т-Мобиле МК изготвува фактура за Партнерот со содржина регулирана според важечкото законодавство.

Фактурите изготвени од страна на Т-Мобиле МК ги покриваат надоместоците утврдени со Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

Т-Мобиле МК ќе издаде фактура на Партнерот за обезбедената Интерконекциска услуга во дефинираниот Пресметковен период како што е наведено во Анекс 8 „Фактурирање“, со посебно прикажан данок на додадена вредност.

Т-Мобиле МК ќе ги испрати фактурите до Партнерот најдоцна до петнаесеттиот (15-тиот) работен ден од месецот кој следи по Пресметковниот период.

Партнерот ќе го извести Т-Мобиле МК во писмена форма за било каква промена на адресата за фактурирање најмалку 1 (еден) месец пред да се направи таквата промена.

Останатите одредби за фактурирањето се наведени во Анекс 8 „Фактурирање“.

6.5. Рокови за плаќање

Фактурата се смета дека е примена откако е испратена во целост по факс до лицата за контакт на Партнерот во кој случај оригиналната фактура ќе биде испратена и преку препорачана пошта или курир, или доколку не е испратена по факс, на денот на приемот на истата преку препорачана пошта или курир.

Партнерот треба да ја плати фактурата во рок од 15 (петнаесет) календарски денови од приемот на фактурата (датум на доспевање) преку трансфер на средства на банкарската сметка наведена во фактурата. Доколку последниот ден од рокот на доспевање е неработен ден, тогаш рокот се продолжува до првиот нареден работен ден.

Датумот кога износот ќе се уплати на сметката на Т-Мобиле МК ќе се смета како датум на плаќање.

Доколку Партнерот поднесе приговор на фактура во смисла на член 6.7, Партнерот е должен фактурата да ја плати во наведениот рок на доспевање, додека оспорениот износ ќе се надомести во случај поднесениот приговор да е основан, во согласност со и по завршување на процедурата за решавање на приговори утврдена во Анекс 8 „Фактурирање“.

6.6. Доцнење со плаќањето

Доколку Партнерот не изврши целосно плаќање на фактурираниот износ до датумот на нејзиното доспевање, ќе се пресметува казнена камата за задоцнувањето, почнувајќи од првиот ден по датумот на доспевање, на целокупниот фактуриран износ, или во случај на плаќање на дел од фактурираниот износ, на преостанатиот износ за плаќање.

Т-Мобиле МК се откажува од примена на казнена камата во случај на доцнење со плаќањето од 1 (еден) ден. Во случај на доцнење за повеќе од 1 (еден) ден, Партнерот ќе плати казнена камата за секој ден доцнење од датумот на доспевање, вклучувајќи го и првиот ден на задоцнување.

Т-Мобиле МК ќе му исплати на Партнерот надомест на штета сразмерно со законска казнена камата на правилно оспорениот износ на фактурата од денот на плаќање на фактурата од страна на Партнерот, доколку во постапката за решавање по приговори утврдена во Анекс 8 од ова РИО, се докаже дека приговорот на Партнерот е оправдан.

Износот на казнената камата ќе се пресметува согласно важечките закони и акти. Ваквата камата ќе се наведе како одделна ставка во фактурата од следниот Пресметковен период, или ќе се фактурира посебно.

Доколку Партнерот не ги исполни своите обврски за целосно плаќање на доспеано побарување, Т-Мобиле МК може да одбие понатамошно обезбедување на услуги и да го блокира Интерконекцискиот пристап сè до плаќањето на фактурата, по претходно известување испратено во писмена форма во кое е даден дополнителен рок од 12 (дванаесет) календарски денови за плаќање на долгот.

По истекот на овој рок, Т-Мобиле МК може да ја активира банкарската гаранција издадена за сметка на Партнерот. Т-Мобиле МК нема да продолжи да го обезбедува Интерконекцискиот пристап се до обновување на банкарската гаранција во смисла на Анекс 9 „Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција“.

6.7. Приговори и спорови

Приговори на фактурата ќе се поднесуваат во писмена форма во рок од 10 (десет) календарски денови од приемот на фактурата.

Поднесениот приговор не претставува основа за неплаќање на целосниот износ на фактурата во рокот за плаќање даден во истата.

Во случај на приговор по фактура Т-Мобиле МК и Партнерот ќе постапуваат во согласност со процедурата за решавање на приговори опишана во Анекс 8 „Фактурирање“.

Секоја Страна ќе вложи максимални напори да ги разреши евентуалните спорови, несогласувања или разлики во мислење помеѓу нив, кои произлегуваат од или се во врска со имплементацијата, примената или толкувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, првенствено преку преговори помеѓу Страните преку лицата за контакт, а потоа преку процедура слична на опишаната во Анекс 8 „Фактурирање“ иако причината за спорот може да не биде поврзана со фактурата.

6.8. Банкарска гаранција

- 6.8.1. Партнерот ќе обезбеди банкарска гаранција за Интерконекциските услуги предмет на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, како предуслов за негова примена. Банкарската гаранција е безусловна, неотповиклива и може веднаш да се активира.

- 6.8.2. Основата за определување на износот на банкарската гаранција која Партнерот треба да му ја обезбеди на Т-Мобиле МК, роковите на нејзино обезбедување и времетраење, банки од кои истата може да се обезбеди и другите релевантни околности се дефинирани во Анекс 9 „Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција“.
- 6.8.3. Интерконекциските услуги на Т-Мобиле МК ќе биде обезбедена само по доставување односно обновување на банкарската гаранција од Партнерот.
- 6.8.4. Во случај на раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, банкарската гаранција ќе му биде вратена на Партнерот откако тој ќе ги исплати сите неподмирени долгови кон Т-Мобиле МК.

Глава 7

Доверливост на комуникациите, заштита на податоците, тајност

7.1. Доверливост на комуникациите

Двете страни, Т-Мобиле МК и Партнерот, како и нивните Подружници, се обврзани да обезбедат доверливост на комуникациите. Тие ќе обезбедат нивните вработени да ги исполнуваат обврските кои произлегуваат од постоечките релевантни законски одредби со кои е регулирано обезбедувањето на доверливост на комуникациите.

Секоја од Страните ќе ги користи сите информации поврзани со корисниците на другата Страна добиени во врска со извршувањето или исполнувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО само за целите предвидени со Договорот или како што се бара согласно одредбите на применливите закони или налози од надлежните регулаторни органи.

7.2. Заштита на лични податоци

Двете Страни ќе подлежат на применливите правни одредби кои се однесуваат на заштита на личните податоци, особено на одредбите на ЗЕК и прописите донесени врз основа на него, како и Законот за заштита на лични податоци (Сл. Весник на РМ бр. 7/2005, 103/2008, 124/2010, 135/2011 и 43/2014) и сите негови идни измени.

Страните внимателно ќе ги изберат вработените односно соработниците кои ќе ги обработуваат личните податоци, ќе ги информираат за сите правни аспекти од областа на заштита на податоците и ќе ги обврзат на заштита на тајноста на податоците.

7.3. Складирање на податоците

Секој Страна ќе ги избрише податоците добиени од другата Страна кога ќе престане потребата за складирање за цели уредени со Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО или кога нивното бришење е задолжително поради обврзувачки правни одредби за заштита на податоците или други правни одредби.

7.4. Доверливост и тајност

Двете Страни се согласни дека ќе ја штитат тајноста и доверливоста на сите сознанија и сите информации кои се меѓусебно откриени, односно разменети во текот на преговорите за склучување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО. Страните нема да овозможат пристап до овие информации на трети страни и ќе ги користат единствено во врска со и за цел на спроведување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

Сите информации ќе бидат третирали како доверливи ако се недвосмислено обележани како доверливи или ако потребата од нивна доверливост е евидентна од содржината или од другите околности, во рамките на разумните деловни релации.

Во случај на потреба од инволвирање на трети страни кои не се Подружници во рамките на соработката помеѓу Страните и откривање на доверливи информации на истите, потребна е претходна писмена согласност од засегнатата Страна, освен ако не е поинаку договорено со посебен писмен договор помеѓу Страните. Соодветен писмен договор ќе биде склучен и со третата страна за да се обезбеди усогласеност на нејзиното делување со одредбите од Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

Сите доверливи информации кои едната Страна ги добива од другата Страна вклучително и сите копии од истите информации, ќе и бидат вратени на другата Страна на нејзино барање, или на барање на лице носител на валидно полномоштво издадено од таа Страна, каде што за ова ќе има оправдан интерес. Во смисла на претходното, ниедна од Страните нема право да ги задржи ваквите податоци.

Прибавувањето на податоци нема да произведе никакви права на користење на истите, и понатамошното користење на добиените податоци ќе биде забрането.

Обврската за доверливост и тајност на податоците завршува 3 (три) години по раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО по било кој основ.

Обврската за доверливост не важи само во случај доколку доверливи податоци во смисла на овој член бидат побарани од било која страна за потребите на надлежен државен орган, врз основа на законски предвидена постапка.

Глава 8

Прекин на услугите

8.1. Привремен прекин на услугите

Т-Мобиле МК има право привремено да прекине Интерконекциска услуга предмет на Референтната понуда за интерконекција, доколку таквиот прекин е неопходен:

- 1) од причини на јавна безбедност, воена или вонредна состојба по барање на надлежен државен орган; или
- 2) заради заштита на својата комуникациска мрежа од нанесување штета; или
- 3) во случај на ненадејно и непланирано зголемување на волуменот на сообраќај кој Партнерот го испраќа во мрежата на Т-Мобиле МК над предвидениот од страна на Партнерот. Во овој случај Т-Мобиле МК не гарантира испорака на Интерконекциската услуга и/или квалитетот на Услугата предвиден во Референтната понуда за интерконекција. Како и да е, Т-Мобиле МК ќе вложи максимални напори да го опслужи зголемениот волумен на сообраќај.

Т-Мобиле МК има право привремено да ги прекине своите услуги заради изведување на активности за отстранување на технички грешки, дефекти и други неочекувани испади во јавната комуникациска мрежа во смисла на член 5 и 6 од Анекс 2 „Оперативна соработка“.

Во случај на потреба од итен прекин на услугите во смисла на овој член, обврските за претходно известување согласно одредбите од Анекс 2 „Оперативна соработка“ нема да важат ако претходно известување или претходен договор не се можни поради оправдани причини или ако ова го одложи испраќањето на пречките кои веќе се појавиле. Во таков случај известувањето ќе биде испратено веднаш по настанувањето на ваквата околност.

Т-Мобиле МК се обврзува дека во најкраток можен рок кој нема да биде подолг од оној предвиден со одредбите на оваа Референтна понуда за интерконекција, ќе ја исправи секоја пречка, оперативен испад или друга техничка грешка.

8.2. Предвиден прекин на услугите

Во случај на очекуван прекин на услугите Т-Мобиле МК претходно писмено ќе го известат Партнерот за времето, причината и условите на прекилот.

Процедурата за отстранување на пречки ќе се извршува согласно одредбите од Анекс 2 „Оперативна соработка“.

Планираниот прекин на Услугата нема да влијае на континуитетот на правниот однос на Страните.

8.3. Непредвиден прекин на услугите

Т-Мобиле МК има право да изврши непредвиден прекин на Услугата доколку Партнерот прекрши некоја од обврските преземени со правниот однос на Страните воспоставен со Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, а особено доколку:

- 1) ја прекрши својата обврска за плаќање на надоместоците согласно утврденото во Глава 6 и не го плати доспеаниот долг и по истекот на рокот утврден во член 6.6;
- 2) ја прекрши обврската за спречување злоупотреби на сопствената мрежа и/или мрежата на Т-Мобиле МК или доколку презема или толерира активности кои причинуваат материјална или нематеријална штета на Т-Мобиле МК, активности кои не се во согласност со закон и законски прописи и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 3) не го исполни нивото на договорените параметри или стандардите за квалитет, и покрај применото писмено известување за оваа цел и дадениот разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 4) ги прекршува обврските за типот на Услугата која е овозможена врз основа на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО (на пример испраќа сообраќај до дестинации или на Точки на интерконекција кои не се договорени, испраќа сообраќај предмет на услуги кои не се договорени или сообраќај со карактеристики кои не се договорени, итн.) и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 5) прекрши други обврски дефинирани во Анекс 1 „Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК“ на оваа Референтна понуда за интерконекција, и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок за исправање на ваквото прекршување кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена;
- 6) сериозно прекрши други обврски од Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО и покрај применото писмено известување за таа цел и дадениот разумен рок за исправање на таквото прекршување;

Т-Мобиле МК има право да изврши прекин на услугите, доколку вкупниот фактуриран и нефактуриран долг на Партнерот го надмине за 10% износот на обезбедената банкарска гаранција и/или доколку Партнерот го надмине рокот за обезбедување на ревидирана банкарска гаранција утврдена во Анекс 9 „Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција“ и покрај примено писмено известување и даден разумен временски рок кој не може да биде пократок од 5 (пет) дена.

Во случаите наведени во претходниот став, Партнерот ќе му исплати надомест на Т-Мобиле МК за трошоците направени во врска со исклучувањето и повторното вклучување на Интерконекцискиот пристап.

Доколку исклучувањето на услугите е направено поради причини наведени во потточките 2), 3) и 4) на овој член, тогаш Партнерот дополнително ќе му исплати на Т-Мобиле МК и надомест на евентуалната штета која била предизвикана на Т-Мобиле МК од прекршувањето на договорните обврски. Притоа, правилата за надомест на штета ќе се определат согласно член 9.1 потточка 1.

Доколку се утврди дека Т-Мобиле МК неоправдано извршил прекин на услугите на Партнерот кои не се во согласност со одредбите од став 1 од овој член, тогаш Т-Мобиле МК ќе му исплати надомест на штета која Партнерот ја претрпел во периодот кога бил неоправдано исклучен согласно правилата определени во член 9.1. потточка 1.

Глава 9

Последици од прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

9.1. Доколку едната Страна (Несовесна Страна) го прекршува Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, односно не ги почитува, ги злоупотребува или, делумно и/или ненавремено ги исполнува договорните одредби, другата Страна (Совесна Страна) има право да Несовесната Страна да и ги наметне следните последици:

1. Надомест на штета (одговорност)

Секоја Страна е должна да обезбеди соодветно експертско ниво на знаење и внимание постапувајќи како одговорен јавен комуникациски оператор при остварувањето на неговите обврски кои произлегуваат од Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

Одговорноста за било каква причинета штета ќе биде ограничена на стварните загуби и директната претрпена штета од Совесната Страна, како резултат на прекршувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основ на РИО од страна на Несовесната Страна. Притоа, стварна загуба, односно директна штета ќе ги вклучува, без ограничување, сите надоместоци, сметки, плаќања на казни, плаќања согласно обврските, трошоци и издатоци кон трети страни платени од Совесната Страна како резултат на неможноста соодветно да ги обезбедува своите услуги поради прекршувањето на Договорот од Несовесната Страна, до ниво и под услов Совесната Страна таквите штети да не ги има повратено по основ на осигурување или наплатено од трета страна. Ниедна од Договорните Страни нема право да бара надомест на штета во смисла на овој член во форма на идна неосстварена заработувачка или друг вид на индиректна, консеквентна штета, освен во случајот наведен во наредниот став.

Ограничувањата од претходниот став нема да се однесуваат на штети предизвикани од свесна злоупотреба од Несовесната Страна, при што Совесната Страна има право, покрај штетите наведени погоре да бара и надомест на идна, изгубена заработувачка за период од 6 (шест) месеци од месецот кога е настаната ваквата штета. Пресметувањето на изгубената заработувачка ќе се базира на средната вредност на последните 6 (шест) неприговорени фактури издадени по основ на реализиран сообраќај помножена по 6 (шест) месеци. Во случај кога Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО се применува во пракса за период кој е пократок од 6 (шест) месеци сметано од моментот на причинување на штетата на Совесната Страна, изгубената заработувачка ќе се пресметува врз основа на средната вредност од сите неприговорени фактури издадени по основ на реализиран сообраќај до моментот на причинување на штетата.

Секое барање за надомест на штета мора да се документира и докаже од Совесната Страна и да и се достави на Несовесната Страна со разумно ниво на детали и во разумно време.

Притоа, пресметките за надоместот на штета ќе ги вклучат соодветно приходните и трошочните елементи на Совесната Страна.

Ниту една од Страните нема да сноси одговорност ниту ќе може да бара било каков надомест на штета од другата Страна поради неизвршување или несоодветно, задоцнето или некомплетно извршување кое е резултат на околности за кои Страната не може да се смета за одговорна (ситуација на Виша Сила).

Ниту една од Страните нема да сноси одговорност врз основа на Договор за интерконекција склучен врз основа на РИО за неисполнување на своите обврски доколку другата Страна, намерно или од небрежност, не исполнила друга обврска или задолжение, потребни и неопходни за имплементацијата на прекршената обврска.

2. Прекин на услугите

Согласно условите предвидени во член 8.3 Т-Мобиле МК може да изврши прекин на услугите.

3. Раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

Прекршување на обврските кои произлегуваат од оваа Референтна понуда за интерконекција може да биде причина за предвремено раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, согласно со одредбите наведени во член 11.2.

Глава 10

Важност и измени на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК

- 10.1. Оваа Референтна понуда за интерконекција стапува на сила на датумот на прием на конечната одлука на АЕК за одобрение на истата од страна на Т-Мобиле МК, без определен рок на важност. Истата може да биде изменета и дополнета по барање од АЕК или по одобрена иницијатива на Т-Мобиле МК согласно законските одредби.

Доколку Т-Мобиле МК ја измени и дополни Референтната понуда за интерконекција - со одобрение на АЕК - и измените и дополнувањата влијаат на претходно склучен договор за интерконекција, Т-Мобиле МК ќе го достави до Партнерот изменетиот и дополнетиот договор за интерконекција во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од денот на објавувањето на својата веб страница.

Одредбите од изменетата и дополнетата РИО имплицитно ќе станат дел од договорот за интерконекција. Доколку Партнерот не сака да ги прифати измените и дополнувањата на претходно склучениот договор за интерконекција, Партнерот ќе побара раскинување на договорот во рок од 10 (десет) календарски дена од приемот на измените и дополнувањата.

- 10.2. Доколку по извршената анализа на релевантен пазар АЕК утврди дека Т-Мобиле МК повеќе не е оператор со значителна пазарна моќ на пазарот на услуги за кои се однесува оваа Референтна понуда за интерконекција, истата ќе престане да важи на денот на приемот на Одлуката на АЕК за отповикување на Одлуката за определување на оператор со значителна пазарна моќ. Во таков случај, Т-Мобиле МК нема да биде обврзан:
- да продолжи да преговара врз основа на оваа Референтна понуда за интерконекција во делот што се однесува на релевантниот пазар за кој е отповикана Одлуката за оператор со значителна пазарна моќ, дури и во случај кога Барање било доставено пред датумот на Одлуката на АЕК за отповикување на Одлуката за определување на Т-Мобиле МК како оператор со значителна пазарна моќ,
 - да ја обезбедува Услугата која била предмет на РИО по 30 (триесет) дена од денот на укинување на обврската за регулација на предметната Услуга .

Глава 11

Времетраење, Раскинување и Измена или дополнување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

11.1. Времетраење на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО ќе стапи на сила на денот на неговото потпишување и останува на сила во текот на иницијалниот период на важност од 3 (три) години.

По барање на било која Договорна страна доставено до другата Страна во писмена форма најдоцна 1 (еден) месец пред истекот на иницијалниот период на важност Договорот може да се продолжи за нов период на важност во траење од 3 (три) години.

Т-Мобиле МК ќе овозможи воспоставување на Интерконекција во рок од 60 (шеесет) дена од склучувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, а по успешно реализирани тестови за Интерконекција согласно Анекс 6 и исполнета обврска за обезбедување на банкарска гаранција согласно член 6.8 и Анекс 9. Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО може да биде раскинат, во согласност со неговите одредби или соодветните закони.

11.2. Предвременно раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО може да биде предвременно раскинат на еден од следните начини:

- а) Со заедничка спогодба на двете Договорни Страни како што е регулирано во член 11.3, или
- б) Со еднострано раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО од една од Договорните Страни како што е дефинирано во член 11.4.

Во случај на раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО по било кој основ, Партнерот нема право да бара враќање на платени средства по основ на Надоместоци за интерконекција дефинирани во член 6.1, ниту на надомест на идна неостварена заработувачка.

11.3. Раскинување со заедничка спогодба

Секоја од Договорните Страни може да иницира предвременно раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО по пат на заедничка спогодба.

Условите за раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО по овој основ ќе се сметаат за исполнети кога овластените претставници на двете Договорни Страни ќе се согласат на истото и ќе склучат писмен акт за престанок на неговата важност.

11.4. Еднострано раскинување

11.4.1. Раскинување поради измени на одредбите од РИО

Доколку измената на РИО е неприфатлива за Партнерот, тој може да побара раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО. За таа цел Партнерот ќе испрати писмено известување до Т-Мобиле МК при што Договорот ќе биде раскинат по истекот на рокот од 30 (триесет) дена од денот на приемот на писменото известување од страна на Т-Мобиле МК.

Во случај на укинување на обврска од Референтна понуда за интерконекција, Т-Мобиле МК има право да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО во делот што се однесува на Услугата која повеќе не е предмет на регулација по истекот на рокот од 30 (триесет) дена од денот на приемот на писменото известување испратено од страна на Т-Мобиле МК до Партнерот во врска со укинувањето на обврската од Референтна понуда за интерконекција.

11.4.2. Раскинување поради прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

Т-Мобиле МК има право еднострано и предвремено да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО со Партнерот, доколку Партнерот прекршува или ненавремено и/или нецелосно исполнува една или повеќе обврски од Договорот или го злоупотребува постоењето на Договорот за реализација на други цели кои не се договорени помеѓу Страните.

Пред раскинувањето на Договорот, Т-Мобиле МК ќе испрати писмено предупредување до Партнерот со наведување на договорните обврски кои се прекршени и наведување на начинот на нивното прекршување.

Согласно условите наведени во член 8.3, доколку мрежата на едната Страна неповолно влијае на нормалната работа на мрежата на другата Страна, или пак претставува закана за безбедноста, другата Страна може да прекине да ги обезбедува услугите до степен и во период кои се разумни со цел да се обезбеди нормална работа на нејзината мрежа и намалување на ризикот по сигурноста.

Доколку наведените прекршувања не бидат исправени во рок од 15 (петнаесет) дена по приемот на писменото предупредување Т-Мобиле МК може да испрати писмо за еднострано раскинување без дополнителен отказан рок.

Раскинувањето по овој основ може да се изврши за секое прекршување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО кое влијае врз целосното и навременото остварување на неговиот предмет односно цел, а особено, но не ограничувајќи се на следните причини:

- 1) Доколку Партнерот не ги исполни обврските за зголемување на Интерконекциски водови согласно одредбите за димензионирање во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“;
- 2) Доколку Партнерот не го исполнува нивото на договорените параметри, стандардите за квалитет и договорните обврски согласно Референтната понуда за интерконекција;

- 3) Доколку Партнерот прекршува или злоупотребува договорни одредби за постигнување на цели кои не се утврдени во РИО;
- 4) Доколку Партнерот на друг начин ја злоупотребува мрежата и/или му причинува штета на Т-Мобиле МК.

Доколку фактите и околностите кои се основ за раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО бидат исправени во текот на временскиот рок даден во известувањето, Договорот ќе остане во полна важност и дејство, а известувањето за раскинување ќе се смета за неважечко.

11.4.3. Раскинување без дополнителен отказан рок

Т-Мобиле МК има право на еднострано предвременно раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО без давање на дополнителен отказан рок доколку Партнерот:

- 1) Стане финансиски инсолventен, против него е поведена стечајна постапка или постапка за ликвидација на трговското друштво, од моментот на настанување на една од овие околности;
- 2) Престане важноста на издадените дозволи за работа или неговата јавна комуникациска мрежа престане да биде функционална за обезбедување на Интерконекциската услуга која е уредена со Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, од моментот на престанокот на важноста на дозволата или од моментот на прекилот на функционирањето на мрежата,
- 3) Во текот на траењето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, повеќе од два пати, или континуирано во период подолг од 15 (петнаесет) дена прекршува или ненавремено и/или нецелосно исполнува една или повеќе договорни обврски или го злоупотребува постоењето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО за реализација на други цели кои не се договорени помеѓу Договорните Страни, во смисла на член 11.4.2, од моментот на исполнување на еден од наведените два услови.

Било која од Страните има право еднострано да го раскине Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО во случај на Виша сила, како што е опишано во член 12.2, со континуирано времетраење повеќе од 3 (три) месеци, со достава на писмено известување до другата Страна без дополнителен отказан рок.

11.5. Обврски при престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО

По престанување на важноста на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО (по било кој основ) сите надоместоци за Интерконекција и Интерконекциските услуги извршени до денот на престанување на важноста на Договорот доспеваат за плаќање.

Сите оспорени износи за кои Партнерот поднел приговор на фактура ќе се решат согласно Глава 2 од Анекс 8 „Фактурирање“.

Доколку причината поради која се раскинува Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО повлекува и плаќање на надомест на штета, во смисла на член 9.1, Партнерот

е должен на Т-Мобиле МК да му го плати и таквиот надомест, врз основа на доставена фактура.

Сите плаќања по основ на овој член треба да се извршат најкасно во рок од 1 (еден) месец од денот на раскинувањето на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

Глава 12

Завршни одредби

12.1. Составни делови на Референтната понуда за интерконекција

Во прилог на овој, главен текст, на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК, следните Анекси ќе бидат инкорпорирани, по следниот редослед:

Анекс 1	Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК
Анекс 2	Оперативна соработка
Анекс 3	Пристапни точки за интерконекција
Анекс 4	Технички параметри и спецификации
Анекс 5	Управување со мрежа и сообраќај
Анекс 6	Тестирања
Анекс 7	Надоместоци
Анекс 8	Фактурирање
Анекс 9	Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција

Во случај на проблеми со толкувањето или конфликт на одредби меѓу главниот текст и неговите анекси, Анексите ќе бидат толкувани во смисла на главниот текст на Референтната понуда за интерконекција по следниот редослед, освен доколку некои специфични одредби од главниот текст експлицитно се déroгираат.

Анекс 1	Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК
Анекс 7	Надоместоци
Анекс 2	Оперативна соработка
Анекс 8	Фактурирање
Анекс 9	Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција
Анекс 4	Технички параметри и спецификации
Анекс 5	Управување со мрежа и сообраќај
Анекс 6	Тестирања
Анекс 3	Пристапни точки за интерконекција

12.2. Виша сила

Виша сила претставува секој настан кој настанува неизбежно или е надвор од контрола и е независен од активностите и лицата на страните, како што се: војна, граѓански нереди, акти на јавната власт, природни непогоди, пожар, поплава или други неизбежни вонредни состојби кои го спречуваат во значителна мерка или сосема го оневозможуваат обезбедувањето на договорените услуги.

Било кој настан на Виша сила ќе ги ослободи Страните од нивните обврски кои произлегуваат од оваа Референтна понуда за интерконекција и Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО и до степен до кој таквиот настан на Виша сила ја спречува погодената

Договорна Страна во исполнувањето на договорните обврски и во текот на периодот во кој таквиот настан на Виша сила постои. Доколку како резултат на Виша сила, при извршувањето на обврските, некоја од Договорните Страни е само делумно погодена, оваа Договорна Страна е одговорна за извршувањето на обврските кои не се погодени од Виша сила.

Страните се согласни меѓусебно да се известуваат за постоењето на било какви околности кои се надвор од нивната контрола, а кои предизвикуваат неостварување или незадоволително остварување на Референтната понуда за интерконекција и Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО веднаш по настанувањето на ваквите околности и да соработуваат со добра волја заради превенција на вакви околности и надминување на последиците од ваквите настани.

Известувањето за настанување и завршување на околност на Виша сила ќе се врши во писмена форма, согласно одредбите наведени во член 12.5.

Секоја Страна е должна да започне со извршување на договорните обврски во најскоро можно време по престанокот на настанот на Виша сила.

12.3. Права на интелектуална сопственост

Ниту една Страна нема да користи логоа, трговски марки, патенти, авторски права или други права на интелектуална или индустриска сопственост што и припаѓаат и/или ја претставуваат другата Страна без претходно добиена писмена согласност од другата Страна. Потпишувањето на Договор за интерконекција врз основа на оваа Референтна понуда за интерконекција нема да значи пренесување на правото на користење на правата на интелектуална или индустриска сопственост на една Страна до другата Страна.

12.4. Склучување на други договори меѓу Страните

Т-Мобиле МК и Партнерот може да склучат посебни Договори за Дополнителни услуги надвор од Референтната понуда за интерконекција, како и Интерконекциски Договори за интерконекциски услуги кои не се предмет на ова РИО.

12.5. Известувања

Сите известувања и документи кои се доставуваат во согласност и во врска со оваа Референтна понуда за интерконекција ќе бидат составени во писмена форма на македонски јазик и потпишани од овластени лица на страна која го испраќа таквото известување или документ.

12.6 Надлежен суд

Доколку спорот настанат помеѓу Страните не биде решен во рок од 60 (шеесет) дена од денот на започнување на постапката за решавање на спор спроведена согласно член 6.7 и согласно процедурата за посредување опишана во Анекс 8 „Фактурирање“ од ова РИО, незадоволната Страна може да започне судска постапка за негово решавање пред Основниот Суд Скопје 2 Скопје како надлежен суд за негово решавање.

Анекс 1

Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за
интерконекција на Т-Мобиле МК

Содржина

Анекс 1	43
Интерконекциски услуги предмет на Референтната понуда за интерконекција на Т-Мобиле МК	43
1. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК.....	45
1.1. Спецификација на Услугата.....	45
1.2. Обврски за соработка	45
1.3. Насочување на сообраќај.....	46
1.4. Квалитет.....	46
2. Услуга за Терминирање на СМС во мрежата на Т-Мобиле МК.....	47
3. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација.....	48
3.1. Спецификација на Услугата.....	48
3.2. Насочување на сообраќај.....	48
3.3. Квалитет.....	48

1. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК

1.1. Спецификација на Услугата

- 1.1.1. Т-Мобиле МК ќе овозможи воспоставување на говорни повици базирани на комутација на кола кон национални дестинациски кодови (NDC) и претплатничките броеви на корисниците или скратени броеви со почетни две цифри „15“ во својата Јавна мобилна комуникациска мрежа преку договорениот Интерконекциски пристап, на договорените Точки на интерконекција со мрежата на Партнерот за да се овозможи терминирање на национален сообраќај кој потекнува од корисници на Партнерот.

Услугите за терминирање на сообраќај кон наведените скратени броеви се воспоставуваат по доставување на решение за доделен/опслужуван број.

Т-Мобиле МК навремено ќе го извести Партнерот за секој поединечен скратен број од серијата „15“ која ќе се опслужува од страна на Т-Мобиле МК. Во случај на престанок на опслужувањето на ваков скратен број од серијата 15xx од страна на Т-Мобиле МК, Т-Мобиле МК ќе го извести Партнерот најмалку 10 (десет) работни дена пред престанокот на опслужувањето на таквиот број од страна на Т-Мобиле МК.

- 1.1.2. За предметната Услуга специфицирана во овој член ќе бидат обезбедени следниве дополнителни услуги:

CLIP/CLIR, COLP/COLR, CFU, CFB, CFNRy, CFNRc, Call Waiting, Call Hold, Conference call

- 1.1.3. Услугата се состои од размена на сигнализација по сигнален канал и пренос на говор по говорен канал.
- 1.1.4. Т-Мобиле МК ќе ја обезбеди предметната Услуга согласно со договорените референтни податоци за сообраќајот помеѓу Т-Мобиле МК и Партнерот според Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

1.2. Обврски за соработка

- 1.2.1. Предметната Услуга ќе биде обезбедена од Т-Мобиле МК согласно со потребните технички спецификации договорени помеѓу Т-Мобиле МК и Партнерот, наведени во Анекс 4 „Технички параметри и спецификации“.
- 1.2.2. Партнерот е обврзан да ја проследува CLI информацијата согласно верзијата 03-1993 на препораката ITU-T Q.731.
- 1.2.3. Партнерот ќе обезбеди поддршка на дополнителните услуги наведени во член 1.1.2. согласно препораките ITU-T Q.730-737 за повици кон мрежата на Т-Мобиле МК.
- 1.2.4. Партнерот ќе ги реализира соодветните одредби за планирање договорени со Т-Мобиле МК.

- 1.2.5 Партнерот навремено ќе го извести Т-Мобиле МК за промена или воведување на националните дестинациски кодови (НДК), претплатничките серии броеви, операторски и рутирачки кодови, во електронска форма на адресите за контакт наведени во Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО. Двете Страни ќе се согласат за датумот на активирање на новите коди во комутациските и билинг системи.

1.3. Насочување на сообраќај

Насочувањето на сообраќајот за предметната Услуга ќе се извршува согласно со принципите за насочување на сообраќајот по засебен Интерконекциски Вод кон мрежата на Т-Мобиле МК, дадени во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

За Услугата за Терминирање на говорен сообраќај ќе се користат засебни Интерконекциски водови по кои Партнерот ќе испраќа исклучиво сообраќај предмет на оваа Услуга.

1.4. Квалитет

- 1.4.1. Квалитетот на сообраќајот за предметната Услуга од пристапната точка на Партнерот до пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК е одговорност на Партнерот, а квалитетот на предметната Услуга од пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК до претплатничката пристапна точка на Т-Мобиле МК е одговорност на Т-Мобиле МК.
- 1.4.2. Т-Мобиле МК ќе обезбеди исти или подобри параметри за квалитет на повиците (сообраќајот) кон своите корисници како споредливите повици во мрежата на Т-Мобиле МК.
- 1.4.3. Партнерот обезбедува испорачување на точна CLI идентификација и неизменета содржина на IAM пораката на 100% од повиците кои оригинираат од корисници на Партнерот и терминираат во мрежата на Т-Мобиле МК. Притоа, под точна CLI идентификацијата се подразбира точен повикувачки број на терминалната мрежна точка од која е инициран повикот (Национален број (NSN)). Партнерот ќе му ја предава на Т-Мобиле МК информацијата за А-бројот (повикувачкиот број) и за пренасочувачкиот број доколку тој постои, во национален или во меѓународен формат, согласно Планот за Нумерација. Информацијата за Б-бројот (повиканиот број) ќе биде во национален формат.
- 1.4.4. Партнерот гарантира транспарентно рутирање, односно рутирање без бришење или модификација на било кое сигнално поле и коректно мапирање на сигналните параметри (како на пр. мапирање поврзано со верзија на ISUP) преку својата мрежа и до терминалните точки на конекцијата како што е дефинирано во ISUP стандардите.

2. Услуга за Терминирање на СМС во мрежата на Т-Мобиле МК

- 2.1. СМС порака (SMS - Short Message Service) претставува текстуална порака до 160 карактери со користење на SMS функционалностите според техничката спецификација ETSI GSM 03.40.
- 2.2. Т-Мобиле МК ќе овозможи терминирање на кратки пораки (СМС) кон национални дестинациски кодови (NDC) и корисниците на Т-Мобиле МК од SMSC (SMS Center) на Јавната мобилна комуникациска мрежа на Партнерот, а кои потекнуваат од корисници на Партнерот.
- 2.3. Договорните Страни ќе вршат регистрација на MSISDN бројот на примателот на кратката порака во меѓународен и во национален формат. Договорните Страни меѓусебно ќе ги обезбедуваат соодветните идентификатори на мрежните елементи кои се инволвирани во обезбедувањето на предметната услуга.
- 2.4. Договорните Страни ќе ги користат подесувањата на сопствените мрежи и мрежни елементи (SMSC, MSC) за периодот на валидност на пораките и функционалностите за доставување на истите. Корисниците може да го користат исклучиво SMSC на својата сопствена Јавна мобилна комуникациска мрежа која се наоѓа на територија на Република Македонија.
- 2.5. Партнерот е обврзан да проследува точна информација за оригинаторот на пораката без модификации и бришење на истата.
- 2.6. Партнерот ќе ги реализира соодветните одредби за планирање договорени со Т-Мобиле МК.
- 2.7. Кратките пораки помеѓу Договорните Страни ќе се пренесуваат во форма на No.7 MAP пораки преку договорените директни сигнални линкови.
- 2.8. Листата на специфичните адреси на СМС центрите и MSC мрежните елементи на Договорните Страни, кои се користат за обезбедување на предметната услуга е содржана во соодветните IR.21 документи на мрежните оператори. Партнерот нема да дозволи пренесување на СМС пораки кон корисниците на Т-Мобиле МК од неавторизиран СМС центар кој не е референциран во соодветниот IR.21 документ на Партнерот. Доколку се оствари терминација на СМС пораки од неавторизиран СМС центар, Т-Мобиле МК има право да го суспендира обезбедувањето на предметната услуга во целост или во определен опсег.
- 2.9. Партнерот ќе обезбеди точна презентација на оригинаторот на пораката на 100% од пораките кои оригинираат од SMSC на Партнерот и терминираат кон корисниците на Т-Мобиле МК.
- 2.10. Во случаи на невообичаени и ненадејни промени во волуменот на доставен СМС сообраќај, Т-Мобиле МК има право да превземе мерки за ограничување или привремен прекин на предметната услуга во целост или во опсег проценет како потребен и ограничување на квалитетот на истата, поради заштита на сопствените мрежни ресурси и сообраќај (сигнализациски водови).

3. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација

3.1. Спецификација на Услугата

- 3.1.1. Терминирање на говорен сообраќај кон претплатниците на Т-Мобиле МК на фиксна локација во јавната телефонска мрежа на Македонски Телеком АД се обезбедува според условите дефинирани во Референтната понуда за услуги за изнајмување на претплатничка линија на Македонски Телеком АД, одобрена од Агенцијата за електронски комуникации.
- 3.1.2. Терминирањето на говорен сообраќај кон претплатниците на Т-Мобиле МК на фиксна локација во јавната телефонска мрежа на Македонски Телеком АД се овозможува:
- преку договорените Интерконекциски линкови на Т-Мобиле МК и Македонски Телеком АД на договорените Точки на интерконекција на Македонски Телеком АД за говорен сообраќај кој потекнува од мобилната мрежа на Т-Мобиле МК, и
 - преку договорените Интерконекциски линкови на Партнерот и Македонски Телеком АД на договорените Точки на интерконекција на Македонски Телеком АД за говорен сообраќај кој потекнува од мрежата на Партнерот.
- 3.1.3. Барањата за обезбедување на услуги за предметната Услуга специфицирана во овој член, пристапните точки, интерконекциските линкови, техничките капацитети, колокациски услови, како и дополнителни услуги се содржани во Референтната понуда за интерконекција на Македонски Телеком АД.
- 3.1.4. Предметната услуга ќе биде обезбедена од Македонски Телеком АД согласно со потребните технички спецификации договорени помеѓу Македонски Телеком АД и Т-Мобиле МК или Партнерот, соодветно, во Договорите за интерконекција.

3.2. Насочување на сообраќај

За услугата за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација ќе се користат Интерконекциски водови по кои Т-Мобиле МК или Партнерот, соодветно, испраќа сообраќај кон мрежата на Македонски Телеком АД.

3.3. Квалитет

- 3.3.1. Квалитетот на сообраќај за предметната услуга од пристапната точка на Партнерот до пристапната точка за интерконекција на Македонски Телеком АД е одговорност на Т-Мобиле МК или Партнерот, соодветно, а квалитетот на предметната Услуга од пристапната точка за интерконекција на Македонски Телеком АД до претплатничката пристапна точка на фиксна локација е одговорност на Македонски Телеком АД.
- 3.3.2. Т-Мобиле МК или Партнерот, соодветно, гарантира транспарентно рутирање, односно рутирање без бришење или модификација на било кое сигнало поле и коректно мапирање на сигналните параметри (како на пр. мапирање поврзано со верзија ISUP) преку својата мрежа и до терминалните точки на конекцијата како што е дефинирано во ISUP стандардите.

Анекс 2

Оперативна соработка

Содржина

1. Општи одредби	51
2. Служби за известување	51
2.1. Служби за известување.....	51
2.2. Формулар за известување	51
3. Обврски и операции при нормални услови	52
3.1. Активности на планирано одржување	52
3.2. Принцип на извршување на активностите	52
3.3. Размена на статистички податоци	53
4. Процедури при извршување на планирани промени/прекини на услугите	53
4.1. Општи одредби	53
4.2. Известување за извршување на промени/прекин на услугите	53
4.3. Начин на имплементација.....	53
4.4. Одобрување	54
5. Процедури при појава на технички грешки.....	54
5.1. Соработка во процесите на управување со мрежа	54
5.2. Откривање на грешка.....	54
5.3. Официјален извештај при појава на грешка	55
5.4. Официјални привремени извештаи за грешки	55
5.5. Официјална потврда на извештајот за појава на грешка.....	55
5.6. Отстранување на грешки / Враќање на Услугата во нормална состојба	55
5.7. Работа на локацијата на другата Страна.....	57
6. Обврски и операции при исклучителни ситуации	57
6.1. Следење на повици и заштита на услугите	57
6.2. Соработка во случај на вонредна состојба	57
7. Оперативни состаноци	57
8. Ескалација при појава на грешки.....	58
8.1. Основни принципи на ескалацијата.....	58
8.2. Нивоа на ескалација	58
Додаток А: Формулар за известување при појава на грешки	59

1. Општи одредби

Одредбите на оперативната соработка помеѓу Т-Мобиле МК и Партнерот се дефинирани во однос на следните области:

- Обврски и операции при нормални услови
- Служби и процедури за известување при појава на грешки
- Служби и процедури за известување при изведување на планирани промени
- Контакти при извршување на процедурите за известување
- Процедури на ескалација при појава на технички грешки
- Обврски и операции при исклучителни ситуации
- Процедури на ескалација при појава на проблеми во оперативен процес
- Контакти при појава на ескалација

2. Служби за известување

2.1. Служби за известување

Т-Мобиле МК и Партнерот ќе определат сопствени служби за известување, кои ќе бидат достапни 24 часа во текот на денот, 365/366 дена во годината со цел да се обезбеди процедурата на известување.

Службите за известување на Т-Мобиле МК и Партнерот се обврзани:

- Да бидат достапни во секое време на единствен телефонски број;
- Да ја поседуваат потребната експертиза во согласност со операциите на јавните комуникациски мрежи;
- Да го користат македонскиот јазик како официјален јазик за комуникација;
- Лицата за контакт да бидат достапни во секое време со цел да се направи ажуриран извештај за статусот во случај на појава на техничка грешка и нејзино процесирање.

2.2. Формулар за известување

Секоја од Страните ќе применува формулар за известување уреден во Додатокот А од овој Анекс. Формуларот за известување ќе се применува за известување за технички грешки (непредвидливи настани) и известување за планирани промени/прекини на услугите (предвидливи настани) при што ќе бидат наведени следните информации:

- а) Контакт лица:
 - Контакт лица на Т-Мобиле МК
 - Контакт лица на Партнерот
- б) Поле за идентификација на техничка грешка или на планирана промена/прекин на услугите.
- в) Информации за настанатите грешки или планирани промени/прекини на услугите:
 - време на започнување на грешката или планираните промени/прекини на услугите

- време на известување (време на испраќање на извештајот)
- детален опис на настаната грешка или планираните промени/прекини на услугите
 - 1) назначување на Интерконекциските пристапи
 - 2) место на причина (на страната на Т-Мобиле МК или на Партнерот)
 - 3) текстуален опис
- идентификација за засегнатоста на претплатниците
- идентификација на грешката (реден број на грешката на Т-Мобиле МК или Партнерот)
- идентификација за контактите за известување доколку се различни од наведените контакт лица во Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО
- време на прием на известувањето
- нотификација за привремени извештаи (статус, превземени активности, статус за релевантноста на засегнатоста на крајните претплатници)
- време на отстранување на грешката или терминирање на прекилот на услугите
- време на завршување на извештајот
- нотификација за финален извештај
 - 1) опис на причината: кај Т-Мобиле МК, кај Партнерот или кај ниту една од Договорните Страни
 - 2) доколку е соодветно, резултати од мерење помеѓу крајните точки
 - 3) вербален опис

3. Обврски и операции при нормални услови

3.1. Активности на планирано одржување

Во рамките на оперативното работење Т-Мобиле МК и Партнерот можат да превземаат активности на планирано одржување со однапред дефиниран и претходно најавен распоред до другата Страна, и тоа:

- превентивни активности за одржување;
- активности за развој вклучувајќи физичко проширување на мрежата и имплементација на нови функции, можности, итн.;
- отстранување на грешки;
- останати активности против причини кои може да доведат до намалување на квалитетот на Услугата и/или може да предизвикаат прекин во Услугата.

3.2. Принцип на извршување на активностите

Т-Мобиле МК и Партнерот самостојно ќе ги преземат сите потребни активности во рамките на својата мрежа и сопствени средства за извршување на активностите и задачите на одржување (пуштање во функција, тестирање и отстранување на грешки).

Доколку таквите активности ја засегаат и другата Страна, Т-Мобиле МК и Партнерот ќе назначат свои компетентни претставници одговорни за усогласување на процесите на таквите активности.

Т-Мобиле МК и Партнерот ќе гарантираат стабилност на нивната мрежа со нејзино соодветно користење и постојано ќе обезбедуваат усогласеност со барањата за квалитет согласно Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

3.3. Размена на статистички податоци

Т-Мобиле МК и Партнерот на месечна основа редовно ќе разменуваат статистички мерни податоци за нивото на сообраќај, блокирањата на мрежата, ефикасноста и тестните сценарија на повици итн., а во случај на појава на проблеми такви податоци ќе се разменуваат и на покус период, по потреба.

4. Процедури при извршување на планирани промени/прекини на услугите

4.1. Општи одредби

Доколку Т-Мобиле МК или Партнерот планираат да извршат модификации во својата сопствена мрежа и/или обезбедените услуги што иницираат модификации во мрежата на другата Страна и/или промени во техничките активности како и активностите за управување и одржување на другата Страна, тогаш Страната која планира такви модификации, ќе ја извести другата Страна (за планираниот датум на имплементација) во најран можен рок, но не помалку од 10 (десет) календарски денови пред датумот на предвидените модификации. Страната која планира модификација, за време на спроведување на истата ќе ги земе во предвид оправданите барања за модификација на другата Страна.

Таквото известување ќе ги содржи главните карактеристики, техничките спецификации и можните влијанија на модификациите врз мрежата на другата Страна и сите други релевантни информации кои другата Страна разумно би ги очекувала.

Т-Мобиле МК и Партнерот се обврзуваат да ги имплементираат соодветните промени/прекини на Услугата во периодите со намалена активност, односно во периодот од 00:00 до 05:00 часот во текот на деноноќието по локално време.

4.2. Известување за извршување на промени/прекин на услугите

Известување за извршување на предвидените промени или предвидениот прекин на Услугата ќе се дава во писмена форма до соодветните служби согласно Формуларот за известување (Додаток А).

4.3. Начин на имплементација

При имплементацијата на планираните промени/прекини кои ќе имаат ефект врз достапноста и расположливоста на Интерконекциската услуга предмет на РИО, секоја од Страните ќе ги преземе сите можни чекори со цел да ги минимизира негативните ефекти врз другата Страна.

4.4. Одобрување

Пред извршување на планираните промени/прекини на Услугата потребно е Страна која ги иницира истите да добие одобрување (писмена согласност) од другата Страна.

Доколку предвидените модификации не ја засегаат другата Страна нивното извршување нема да подлежи на одобрување од истата.

Доколку не може да се постигне усогласување за промените/прекините на работно ниво, Страната која иницира промени/прекин на услугите ќе ги примени предвидените процедури на ескалација согласно член 8 од овој Анекс.

5. Процедури при појава на технички грешки

5.1. Соработка во процесите на управување со мрежа

Т-Мобиле МК и Партнерот ќе соработуваат во процесите на управување со мрежа при исклучителни сообраќајни ситуации (како на пример загушување на сообраќај) и превенција од појава на такви ситуации. За таа цел ќе се применуваат следните принципи:

- а) Партнерот се обврзува на континуирано одржување на волуменот на сообраќајот предаден кон мрежата на Т-Мобиле МК согласно критериумите за димензионирање на интерконекциските капацитети дефинирани во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“;
- б) При појава на исклучителни сообраќајни ситуации Страните ќе постапуваат согласно претходно договорената процедура;
- в) Партнерот ќе го известува Т-Мобиле МК за било какви предвидливи или непредвидливи сообраќајни ситуации кои може да предизвикаат загушување на сообраќајот во групите на интерконекциски водови кон мрежата на Т-Мобиле МК.

5.2. Откривање на грешка

Т-Мобиле МК и Партнерот се обврзани взаемно да се известуваат веднаш во писмена форма и исклучиво преку службите за известување, за било каква грешка која што ќе се открие во мрежите на Страните и Интерконекцијата, вклучувајќи и влошување на квалитетот и загушување на сообраќајот, притоа наведувајќи ги потребните информации наведени во член 2.2. (Формулар за известување).

Соработката помеѓу Страните за отстранување на грешките, опфаќа:

- а) грешки во групите на интерконекциски водови помеѓу двете мрежи;
- б) сигнализациони проблеми во меѓусебното работење на двете мрежи;
- в) грешки во мрежата на едната Страна кои ја афектираат мрежата на другата Страна;
- г) грешки предизвикани од пристапните мрежи или терминалната опрема кои ја засегаат мрежата на другата Страна;
- д) грешки кои го намалуваат квалитетот на сообраќајот кон корисниците.

Страните се согласни меѓусебно да си доставуваат податоци што се однесуваат на рекламациите за дефекти од своите корисници.

Партнерот е должен да ги отстрани причините за поплаки на корисниците на Т-Мобиле МК за Услугата предмет на Референтната понуда за интерконекција. Доколку Партнерот не соработува во отстранување на причините за грешки или намален квалитет, Т-Мобиле МК има право да изврши прекин на Интерконекцискиот пристап согласно член 8.3. од телото на Референтната понуда за интерконекција.

Доколку е потребно, Страните ќе договорат и применуваат процедура за решавање на поплаки за дефекти од корисниците, во врска со претходниот став.

5.3. Официјален извештај при појава на грешка

При појава на техничка грешка во Интерконекциските пристапи, официјалниот формулар за известување ќе се доставува исклучиво преку службите за известување.

Во првата фаза, веднаш по настанување на грешката или проблемот, извештајот за грешка и потврдата ќе бидат доставени по e-mail и факс, притоа користејќи го формуларот за известување договорен помеѓу Страните (Додаток А).

5.4. Официјални привремени извештаи за грешки

Иницијален привремен извештај за процесирањето на грешката едната Страна ќе и достави на другата Страна во следните 4 (четири) часа од приемот на официјалниот извештај за грешка.

Привремениот извештај ќе ги содржи следните информации:

- причини за настанувањето на грешката;
- преземените активности за отстранување на грешката;
- очекуваното време на отстранување на грешката и статусот за релевантноста на засегнатоста на корисниците.

Во поединечни случаи, контакт лицата на двете Договорни Страни ќе донесат одлука за дополнително доставување на привремени извештаи на секои следни 4 (четири) часа.

На барање на едната Страна, службите за известување на другата Страна мора да бидат во состојба да обезбедат брзи информации за статусот на мерките за отстранување на грешките.

5.5. Официјална потврда на извештајот за појава на грешка

Официјалната потврда на извештајот за појава на грешка ќе биде извршена исклучиво преку службите за известување. Страната која примила извештај за постоење на грешка или дефект ќе изврши ревизија за утврдување на постоењето на грешката и соодветно ќе го прифати или одбие извештајот. Одговорот на извештајот за појава на грешки мора да се достави најдоцна до 16:00 (шеснаесет) часот следниот работен ден по приемот на потврдата.

5.6. Отстранување на грешки / Враќање на Услугата во нормална состојба

Страните се обврзуваат да ги отстранат настанатите грешки кои се јавуваат во системите или средствата за пренос кои негативно влијаат на другата Страна или на друг начин негативно се одразуваат на Интерконекциската услуга предмет на РИО, на таков начин што времето на

отстранување на грешки, отстранување на грешки, почнувајќи од времето на откривање или известување за настанатата грешка, не смее да го надмине лимитот договорен помеѓу Страните:

- а) Време на отстранување на грешки во групите на интерконекциски водови помеѓу мрежите на Страните зависи од времето на настанување на грешката и процентот на водови испаднати од употреба:

- во периодот од 06:00 до 14:00 часот, независно од датумот

Процент на испаднати водови од употреба [%]	Време на отстранување на грешка [часа]
≤ 10%	до 6 (шест) часа
> 10 %	до 3 (три) часа

- во периодот од 14:00 до 22:00 часот, независно од датумот

Процент на испаднати водови од употреба [%]	Време на отстранување на грешка [часа]
≤ 25%	до 6 (шест) часа
> 25 %	до 3 (три) часа

- во периодот од 22:00 до 06:00 часот, независно од датумот

Процент на испаднати водови од употреба [%]	Време на отстранување на грешка [часа]
≤ 50%	до 6 (шест) часа
> 50 %	до 3 (три) часа

- б) Прекин на терминалите за сигнализација во Интерконекцијата на двете мрежи – времето на отстранување на грешка е што е можно пократко, независно од периодот во текот на денот;
- в) Грешки предизвикани од пристапната мрежа или терминалната опрема кои негативно влијаат на другата Страна – времето на отстранување на грешка е што е можно пократко, независно од периодот во текот на денот, но не подоцна од следниот ден;
- г) Грешки помеѓу Групите на интерконекциски водови и терминалната опрема поврзана на засегнатата Страна – времето на отстранување на грешка е што е можно пократко, независно од периодот во текот на денот, но не подоцна од следниот ден;
- д) Дефекти или грешки пријавени од корисниците на засегнатата Страна, Страната која го предизвикала дефектот има обврска во рок од 2 (два) дена од денот на барањето упатено од засегнатата Страна да ја отстрани настанатата грешка.

5.7. Работа на локацијата на другата Страна

Доколку има потреба за отстранување на грешка или дефект, Страните ќе овозможат присуство на техничко лице од другата Страна на својата локација. Присуството ќе биде реализирано преку поединечно договарање по случај помеѓу службите за известување.

6. Обврски и операции при исклучителни ситуации

6.1. Следење на повици и заштита на услугите

Страните се обврзуваат дека ќе соработуваат меѓусебно за цели на следење на повик – во согласност со применливите закони на РМ во следните случаи:

- а) доколку надлежните институции достават соодветно барање или
- б) со цел да се заштити безбедноста на мрежите на Страните
 - во случај на несомнено илегална употреба, или
 - во случај на злоупотреба

6.2. Соработка во случај на вонредна состојба

Заради елаборирање и примена на акционен план за вонредна ситуација или состојба, Страните - како што е предвидено со закон - ќе соработуваат со другите Оператори на јавни комуникациски мрежи, во согласност со насоките дадени од Министерството за транспорт и врски и другите надлежни органи. Во вонредни ситуации и заради заштита на јавната безбедност, Страните ќе постапуваат во согласност со инструкциите дадени од Владата на РМ, во рамките утврдени со закон.

7. Оперативни состаноци

Во текот на првите 18 (осумнаесет) месеци од воспоставување на Интерконекција, Страните редовно ќе се среќаваат најмалку еднаш на секои 3 (три) месеци. Целта на ваквите состаноци е да се дискутираат сите аспекти на работењето и одржувањето на Интерконекцијата на мрежите.

Ваквите состаноци ќе се сметаат како заедничка основа за постојан дијалог од општа природа, со цел да се постигне највисоката можна ефикасност, со учество на двете Страни, во обезбедувањето на потребниот квалитет на Интерконекцијата.

Местото и датумот на ваквите состаноци ќе подлежи на претходна согласност помеѓу Страните. Техничкото раководство и персоналот одговорен за секојдневно одржување ќе бидат присутни на ваквите состаноци.

По ваквите состаноци, ќе се преземе акција единствено доколку за тоа се подготви писмен записник за постигната согласност, кој ќе биде потпишан од двете Страни. Ваквите состаноци ќе се ограничат единствено на прашања околу работењето и одржувањето.

По изминувањето на горенаведениот период, оперативните состаноци помеѓу Страните ќе се свикуваат врз основа на взаемен договор од случај до случај.

8. Ескалација при појава на грешки

8.1. Основни принципи на ескалацијата

Доколку Страните не успеат да направат отстранување на настанатите проблеми при соработката на идентично работно ниво, имаат право на ескалирање на проблемот на едно ниво погоре. Притоа, Страните ќе вложат максимални напори проблемите да се решаваат без нивна ескалација.

8.2. Нивоа на ескалација

Постојат 3 (три) нивоа на ескалација:

- ниво 0
- ниво 1
- ниво 2

Секое ниво на ескалација може да го ескалира проблемот на само едно ниво на ескалација погоре. Генерално, комуникацијата може да се воспостави само на идентичните нивоа.

Контакт лица во случаите на ескалација ќе бидат наведени во Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО помеѓу Страните.

Додаток А: Формулар за известување при појава на грешки

Информација за техничка грешка			
Издадено од:		Потврда за прием:	
Служба за известување на _____ (Т-Мобиле МК или Партнерот)		Служба за известување на _____ (Партнерот или Т-Мобиле МК)	
Број на грешка:		Број на грешка:	
Тел. Број:		Тел. Број:	
Е-mail:		Е-mail:	
Факс:		Факс:	
Контакт:		Контакт:	
Датум, време:		Датум, време:	
Мрежни операции на Т-Мобиле МК		Мрежни операции на Партнерот	
Оддел:		Оддел:	
Контакт:		Контакт:	
Тел. Број:		Тел. Број:	
Контакт бр.:		Контакт бр.:	
Мрежен елемент			
Систем инженеринг: HLR IN STP MSC BG BSC/PCU SGSN DNS		Проблем во групите на интерконекциски водови:	
Опис на грешката:			
	Почеток	Датум:	Време:
	Крај	Датум:	Време:
Вистинско време на недостапност во случај на планирани промени			

Анекс 3

Пристапни точки за интерконекција

Содржина

1. Пристапни точки за интерконекција на Т-Мобиле МК 62
2. Принципи за интерконекција 62

1. Пристапни точки за интерконекција на Т-Мобиле МК

1.1 Т-Мобиле МК ги овозможува следните Пристапни точки за интерконекција за Услугата предмет на Референтната понуда за интерконекција, а кои се предмет на техничка, економска и оперативна изводливост:

- Скопје, ул. Орце Николов бб, ТК Центар 4 кат, Т-Мобиле МК
- Велес, ул. Благој Ѓорев бб, ТК Центар 2 кат, Т-Мобиле МК

1.2 Броеви и серии на броеви кои се опслужуваат на поединечна пристапна точка за Услугата предмет на Референтната понуда за интерконекција се броеви доделени на Т-Мобиле МК согласно Планот за нумерација на РМ во нумерациски подрачја со НДК 70, 71 и 72.

2. Принципи за интерконекција

Потребните капацитети за Интерконекција, техничките детали и интерфејси се одредени врз основа на Анекс 4 „Технички параметри и спецификации“ и Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

Анекс 4

Технички параметри и спецификации

Содржина

1. E1 интерфејс и карактеристики.....	65
2. Ниво на услуга (Grade of Service).....	65
3. Рутирање на сообраќај.....	65
4. Сигнално рутирање.....	65
5. ISUP верзија.....	65

1. E1 интерфејс и карактеристики

За Интерконекција ќе се користат 120 омски 2048kbps/sec PCM-и со 30/31 говорен канал (при што 0-тиот канал ќе биде за синхронизација).

Прв говорен канал (CIC број 1) ќе биде првиот канал во првиот PCM.

2. Ниво на услуга (Grade of Service)

При димензионирање на Интерконекциските Водови ќе се работи со параметар Grade of service GoS=0,1%.

3. Рутирање на сообраќај

Рутирањето на сообраќајот помеѓу Страните ќе се одвива преку Точките на интерконекција (Точки за размена на сообраќај) дефинирани во Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.

4. Сигнално рутирање

Сигналното рутирање меѓу Т-Мобиле МК и Партнерот ќе биде со алтернативи како што е наведено во Анекс 5 „Управување со мрежа и сообраќај“.

Максималното оптоварување на сигналните линкови ќе биде 19,2 kbps/sec (0,3 Erl).

Сигналните канали ќе бидат сместени во 16-от временски слот (time slot) во PCM-от.

Двете Страни ќе се договорат при избор на нова сигнална точка на Партнерот како и при изборот на сигналната рамнина. Соодветните Кодови на Сигналните Точки (Signaling Point Codes SPCs) ќе бидат разменети помеѓу Страните како предуслов за воспоставување на Интерконекцијата.

5. ISUP верзија

Партнерот ќе користи ISUP верзии компатибилни со постоечката ISUP7.4 верзија на Т-Мобиле МК (согласно ITU-T ISUP 2000 препораките) како и со идните ISUP верзии имплементирани во мрежата на Т-Мобиле МК.

Техничката спецификација на ISUP7.4 или некоја наредна ISUP верзија имплементирана во мрежата на Т-Мобиле МК ќе биде доставена до Партнерот на негово барање.

Анекс 5

Управување со мрежа и сообраќај

Содржина

1. Димензионирање на сообраќајните рути.....	68
1.1. Податоци за пренесениот сообраќај	68
1.2. Капацитет.....	69
1.3. Конфигурација и димензионирање.....	69
1.4. Проширување на инфраструктурата	70
2. Управување со мрежа.....	70
2.1. Насочување на сообраќајот	70
2.1.1. Физичко поврзување	70
2.1.2. Сигнално поврзување	71
2.1.3. Мапа на мрежата на Т-Мобиле МК	71
Додаток А: Релевантни препораки	73
Прирачници.....	73

1. Димензионирање на сообраќајните рути

Сообраќајните релации помеѓу комутирачките центри на Страните се во форма на multi-path рутирање (рутирање на 2Mbps системи преку разделени краеви).

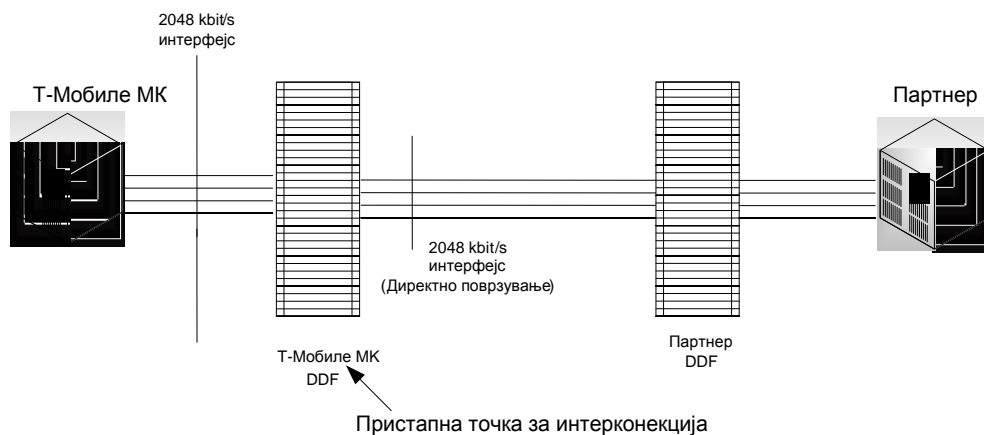
Т-Мобиле МК и Партнерот може да се договорат и за употреба на трансмисиони капацитети за интерконекција кои не се базираат на 2Mbps системи (на пример 34Mbps или 155 Mbps). Притоа одговорноста на секоја од Страните ќе се засновува на истите принципи дефинирани во РИО како и за 2Mbps системите.

1.1. Податоци за пренесениот сообраќај

Сообраќајот кој Партнерот ќе го терминира во мрежата на Т-Мобиле МК ќе биде договорен помеѓу Страните со одредбите за планирање како што е наведено во член 5.2 од телото на Референтната понуда за интерконекција. Предвидувањата за волуменот на сообраќајот треба да се доставуваат посебно по пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК. Сообраќајните податоци ќе бидат договорани помеѓу Страните на квартална основа, а ќе се однесуваат за период од 12 (дванаесет) месеци.

Договорените податоци за сообраќајот ќе бидат основа за планирање на бројот на Интерконекциски линкови.

Дијаграмот на структурата е следен:

Партнерот ќе го пренесува сообраќајот за Интерконекциските услуги предмет на РИО на Точките на интерконекција наведени во Анекс 3 „Пристапни точки за интерконекција“.

1.2. Капацитет

Капацитетот потребен за пренесување на сообраќајот е определен со податоците за планирање. Бројот на потребни Интерконекциски линкови и кварталот во кој ќе биде извршено пуштањето во работа (или терминацијата доколку е потребно) ќе бидат определени со взаемна согласност помеѓу Страните согласно принципите дефинирани во овој Анекс.

Обврските од одредбите за наплата кои се однесуваат на периодични надоместоци за интерконекција наведени во Анекс 7 „Надоместоци“ за откажаните Внатрешни Секции ќе завршат на датумот на ефективно прекинување на откажаните Внатрешни Секции. Оваа одредба се применува и на Интерконекциските пристапи кои во иднина ќе бидат во оперативна функција.

Партнерот треба да испраќа предвидување до Т-Мобиле МК за сообраќајот кој го насочува кон мрежата на Т-Мобиле МК во рамките на Услугата предмет на РИО на квартална основа, започнувајќи од денот на оперативен почеток со работа. Краен рок за испраќање на предвидувањата е првиот ден на секој нареден квартал сметајќи од денот на оперативен почеток со работа, а предвидувањето се однесува на следните 3 (три) последователни квартали кои следуваат по кварталот во кој истекува крајниот рок. Предвидувањата за секој квартал се доставуваат поделени по месеци. Предвидувањето за првиот квартал кој следува по кварталот во кој истекува крајниот рок ќе се смета како порачка.

Врз основа на предвидувањата на Партнерот, Т-Мобиле МК ќе изврши димензионирање на капацитетите во својата мрежа.

Во случај Партнерот да не достави предвидувања, Т-Мобиле МК ќе вложи напори волуменот на испратениот сообраќај успешно да го терминира, но не може да биде одговорен доколку нема доволно капацитети во мрежата што би резултирало во нетерминиран сообраќај.

1.3. Конфигурација и димензионирање

Интерконекциските пристапи ќе имаат функција на директни пристапи помеѓу Страните.

Интерконекцијата помеѓу комутирачките центри на Страните ќе се реализира преку E1 2 Mbps систем. Физичките елементи и елементите за пренос ќе бидат во согласност со ИТУ-Т препораката G.703. Импедансата ќе изнесува 120Ω. Доколку Страните се договорат Интерконекцијата може да се реализира и преку друг систем (34 Mbps, 155 Mbps).

Системот за сигнализација за Групите на интерконекциски водови помеѓу комутирачките центри е SS7.

Партнерот е обврзан да не пренесува ехо при праќање на сообраќај кон мрежата на Т-Мобиле МК, и на свој трошок да имплементира поништувачи на ехото.

Партнерот е одговорен за квалитетот и достапноста на изнајмените линии за Надворешните Секции.

Достапноста на изнајмените линии кои ги сочинуваат Надворешните Секции треба да изнесува најмалку 99.5% на годишно ниво.

Групите на интерконекциски водови треба да бидат димензионирани така што:

- 1) Максималните дозволени загуби во максимален главен сообраќаен час на Група на интерконекциски водови кон Пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК за Интерконекциската услуга изнесува 0.1%,
- 2) Капацитетот на Групите на интерконекциски водови треба да се одржува на тој начин што просечната искористеност на Група на интерконекциските водови кон Пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК и Интерконекциската услуга да биде секогаш под 70% во главниот сообраќаен час во нормален работен ден (исклучувајќи ги итните ситуации и максималниот главен сообраќаен час во годината) согласно пресметките од точка 1) на овој став. Искористеност над овие прагови ќе води кон зголемување на капацитетот на Групите на интерконекциски водови и нарачка на нови Интерконекциски водови (вклучувајќи и Надворешни Секции и Внатрешни Секции) од страна на Партнерот во рок од најмногу 10 (десет) дена од денот на надминувањето на праговите.

Минималниот капацитет со кој Партнерот ќе се поврзе на Пристапната точка за интерконекција на Т-Мобиле МК за користење на Интерконекциски услуги предмет на РИО ќе изнесува 2 (два) Е1 Интерконекциски Линка.

1.4. Проширување на инфраструктурата

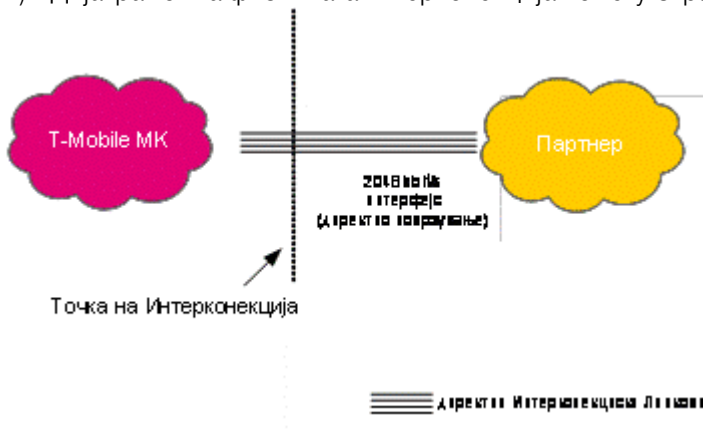
Партнерот ќе му ги доставува на Т-Мобиле МК на годишна основа, плановите за проширување на инфраструктурата во врска со меѓусебното поврзување. Т-Мобиле МК ќе ги потврди/одобри плановите на Партнерот за проширување на инфраструктурата најдоцна 3 (три) недели по нивниот прием.

2. Управување со мрежа

2.1. Насочување на сообраќајот

2.1.1. Физичко поврзување

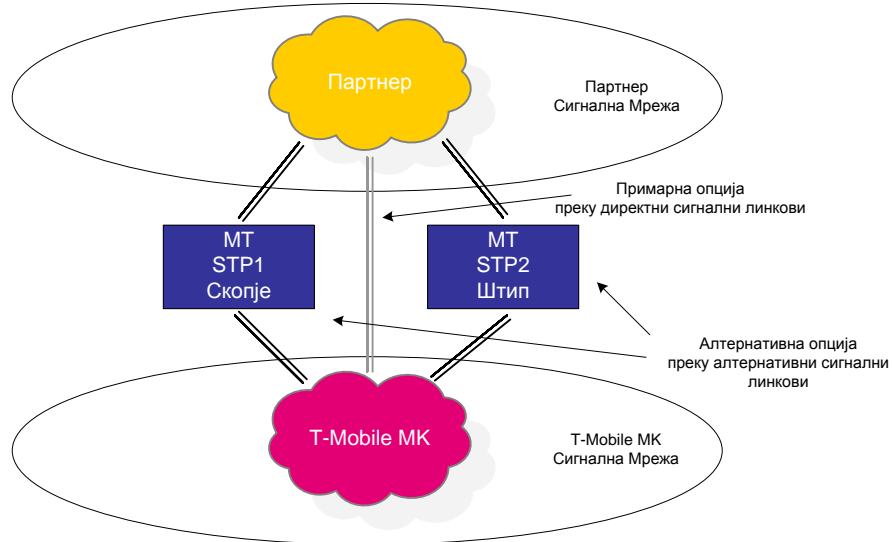
- 1) Дијаграмот на физичката интерконекција помеѓу Страните е прикажан на следната слика:

Точката на интерконекција се наоѓа на директниот Интерконекциски Линк.

2.1.2. Сигнално поврзување

На следната слика е претставено сигналното поврзување помеѓу мрежите на двете Страни:

Слика 2 Сигнални линкови

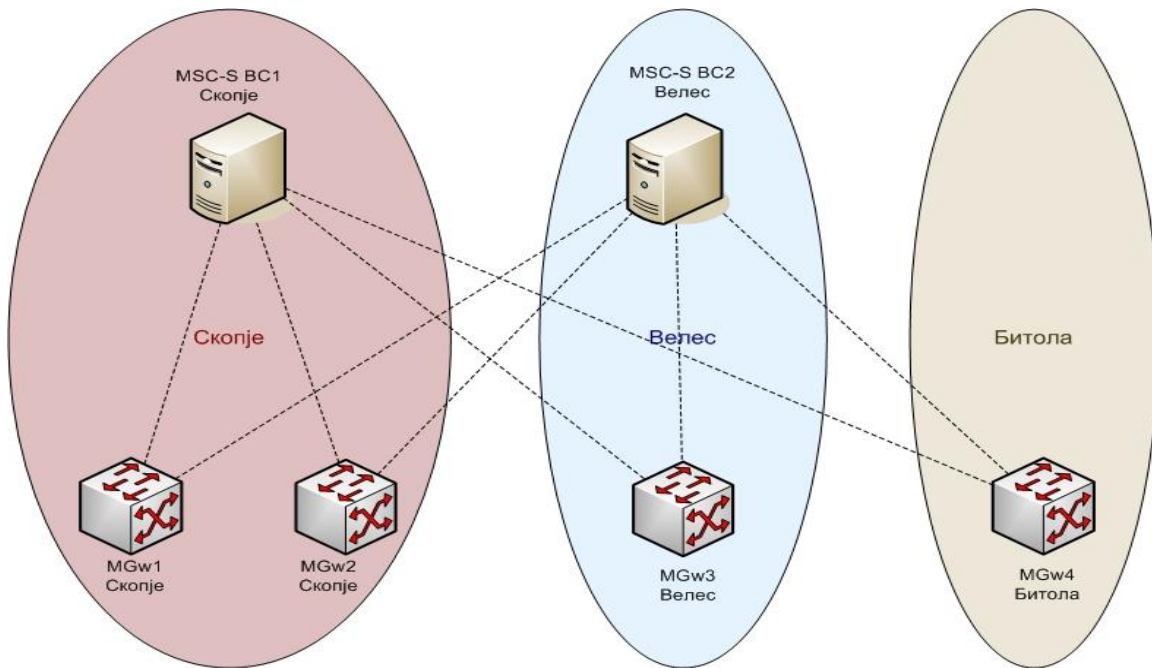
Сигнализацијата помеѓу двете Страни примарно ќе се пренесува преку директни сигнални линкови.

Алтернативно, сигнализацијата помеѓу двете Страни ќе се пренесува преку STP-ата на Македонски Телеком АД (предмет на договор склучен помеѓу секоја од страните и Македонски Телеком АД по успешно завршени преговори).

Капацитетот на сигналните линкови треба да се одржува на тој начин што максималната искористеност на сигналните линкови да биде секогаш под 30% (0,3 Ерланзи по насока или 19,2 kb/s) во главниот сообраќаен час во нормален работен ден (исклучувајќи ги итните ситуации и максималниот главен сообраќаен час во годината – Новогодишната вечер). Искористеност над овие прагови ќе води кон зголемување на бројот на сигнални линкови или додавање на нови сигнални множества.

Секоја Страна може да иницира прераспределба на сигналните линкови доколку се постигнати максималните вредности. Процедурата на прераспределување на сигналните линкови ќе биде дел од оперативните состаноци и предмет на договор.

2.1.3. Мапа на мрежата на Т-Мобиле МК

Додаток А: Стандарди и препораки

ССИТТ Прирачник за квалитет на услугите, Раководење со мрежата и одржување, ИТУ, Женева, 1984.

ССИТТ Прирачник за квалитет на услугите и работа на мрежата, ИТУ, Женева, 1993.

Препораки

E.420 Проверка на квалитетот на меѓународните телефонски услуги - Општи размислувања

E.421 Статистички следења на квалитетот на услугите

E.422 Контрола на меѓународните појдовни телефонски повици во однос на квалитетот на услугите

E.423 Контрола на сообраќајот воспоставен од страна на операторите

E.424 Тест-повици

E.425 Меѓународни автоматизирани контроли

E.426 Општ водич за процентот на ефективни обиди, кои треба да се опсервираат за меѓународни телефонски повици

E.427 Собирање и статистичка анализа на специјални опсервациони податоци за квалитет на услугите за мерење на потешкотиите на корисниците во меѓународните автоматски услуги

E.428 Задржување на врската

E.430 Структура на квалитетот на услугите

E.431 Проценка на квалитетот на услугите при одложување на инсталацијата на врската и на пуштањето во работа

E.432 Квалитет на врската

E.433 Компатибилност при билингот (наплатата)

E.434 Мерења во PSTN од еден до друг претплатник

E.450 Квалитет на факс-услугите на PSTN - Општи аспекти

E.451 Карактеристики на прекилот на повикот на факс

E.452 Намалување на брзината на факс модемот и времето на пренос

E.505 Мерење на карактеристиките на CCS7 сигнализација на мрежата

E.525 Дизајнирање на мрежи за контрола на степен на услугите

E.540 Општ степен на услугите за меѓународниот дел од меѓународната врска

E.541 Општ степен на услугите за меѓународни поврзувања (претплатник со претплатник)

E.543 Степен на услугите во меѓународната телефонија

E.550 Степен на услугите и новите критериуми за работа при дефект

E. 600 Услови и дефиниции за сообраќајно инженерство

- E.720 Концептот за степен на услуги на ISDN
- E.721 Параметри за ниво на услуги на ISDN
- E.723 Параметри за ниво на услуги на мрежите со сигнален систем бр. 7
- E.733 Методи за димензионирање на ресурсите кај мрежите со сигнален систем бр. 7
- E.770 Концепт на градирање на услуги во сообраќајот со интерконекција на копнена мобилна мрежа и фиксна мрежа
- E.771 Параметри за ниво на услуги на мрежата и целни вредности за квалитет на услуги при комутација на кола и соодветна терминологија
- E.810 Структура на препораки за карактеристиките за раздвојување и целовитост на телекомуникациските услуги
- E.820 Модели на повици за раздвојување и целовитост на услугите
- E.830 Модели за специфицирање, проценување и рапределба на раздвоени и целовити услуги
- E.845 Цел за пристапност на поврзувања за меѓународни телефонски услуги
- E.846 Пристап до 64 кбит/с меѓународно крај-со-крај ISDN комутирано поврзување
- E.850 Цел за можност за задржување на врската за меѓународни телефонски услуги
- E.855 Цел за целовитост на поврзувањето за меѓународни телефонски услуги
- E.862 Планирање на зависноста на телекомуникациските мрежи
- E.880 Собирање на теренски податоци и проценка на работата на опремата, мрежите и услугите
- G.107 Е-модел, компјутерски модел за употреба при планирање на преносот
- G.114 Време на пренос во еден правец
- G.703 Електрични карактеристики
- G.704 Структура на рамката за синхронизација што се користи во примарните и секундарните хиерархиски нивоа
- G.706 Процедури за подредување на рамките и циклична редувантна проверка (CRC) поврзани со основните структури на рамката дефинирани во G.704
- G.775 Детекција на загуба на сигнал (LOS) и дефект на сигналот за индикација на аларм (AIS) и критериуми за порамнување
- G.811 Временски карактеристики на примарен референтен часовник
- G.821 Карактеристики на грешка на меѓународно дигитално поврзување со битска брзина под примарната брзина и што е дел од ISDN
- G.822 Цели за контролирани брзини на лизгање во меѓународни дигитални поврзувања
- G.826 Параметри за карактеристики на грешка крај-со-крај и цели за меѓународни дигитални патеки со константна битска брзина

Анекс 6

Тестирања

Содржина

1. Вовед.....	77
2. Обврска за соработка	77
3. Основа за тестирање.....	77
3.1. Иницијална интерконекција и технички прием на системите/мрежите	77
3.2. Идни промени.....	77
3.3. Хардверски измени.....	77
3.4. Софтверски измени	78
4. Тестирања за интероперабилност	78
4.1. Тестирања за компатибилност	78
4.1.1. Подготовки и време за тестирање	78
4.1.2. Системски податоци	78
4.1.3. Избор на тестни случаи.....	78
4.1.4. Тестирање на запишување на податоците	79
4.1.5. Поврзување на тестните мрежи.....	79
4.1.6. Изведување на тестирањата за компатибилност	79
4.2. Имплементација на записи за интероперабилност во активна мрежа (IOP-NW).....	79
4.3. Организациони услови	80
4.3.1. План за имплементација на тестирањето	80
4.3.2. Извештај од тестирањето	80
4.3.3. Последици во случај на дефект	81
4.3.4. Процедура за пријавување на грешки	81
4.3.5. Категории на дефекти/ грешки	81
Додаток А: Извештај за грешки	84

1. Вовед

Тестирањата за интероперабилност на мрежите на Т-Мобиле МК и на Партнерот се основен елемент во техничкото примопредавање кои гарантираат сигурна мрежна оперативност и одржување на мрежниот интегритет и функционалност.

Страните ќе обезбедат техничка опрема поврзана преку Интерконекциските пристапи усогласена со меѓународните спецификации и стандарди, преку спроведување на тестирања за интероперабилност кои Страните ќе ги спроведуваат заедно (тестирањата ќе содржат проценка на усогласеноста, тестирања за компатибилност, записник за интероперабилност во активните мрежи IOP-NW).

Сите плаќања поврзани со тестирањето, се дефинирани во Дел II од Анекс 7 „Надоместоци“, соодветно.

2. Обврска за соработка

Страните се согласни да соработуваат една со друга за да постигнат успешно спроведување на тестирањата за интероперабилност. Ова подразбира активна соработка во составувањето на тестните листи и документацијата потребна за извршување на тестирањата, навремено обезбедување на пристап при тестирањето и соработка во изведувањето на тестирањата и проценката на тестните резултати (особено во поглед на потпишување на тестниот извештај и отстранувањето на дефектите).

3. Основа за тестирање

3.1. Иницијална интерконекција и технички прием на системите/мрежите

За време на иницијалната интерконекција помеѓу мрежите на Т-Мобиле МК и Партнерот, процедурата за тестирање на интероперабилноста опишана во член 4 од овој Анекс ќе биде имплементирана за техничката опрема (системите) која Страните ја користат како gateway.

3.2. Идни промени

Секоја Страна ќе испраќа известување за измените дефинирани подолу на другата Страна најмалку 3 (три) месеци пред техничкиот прием.

3.3. Хардверски измени

Тестирања за интероперабилност ќе се извршуваат во случај на фундаментална хардверска измена, поврзана со интерфејсот на gateway опремата. Посебно, воведување на нов систем кој не бил тестиран при иницијалната интерконекција (различен производител, вид на систем, системска верзија) ќе биде целосно тестиран согласно процедурата опишана подолу.

3.4. Софтверски измени

Тестирања за интероперабилност ќе се изведуваат во случај на фундаментални софтверски модификации на gateway опремата кои што влијаат на процесот на воспоставување и терминирање на повиците, контролата на дополнителните услуги или пак на билинг записите, под претпоставка дека софтверската измена ќе влијае на интерфејсот на gateway опремата.

4. Тестирања за интероперабилност

4.1. Тестирања за компатибилност

Важечката тестна листа за компатибилност стандардизирана од ITU-T ќе биде основа за сите тестирања за компатибилност на сигналната транзитна мрежа. Особено ќе се применат следниве спецификации:

Message Transfer Part Level 2 (MTP L2):	ITU T Q.781
Message Transfer Part Level 3 (MTP L3):	ITU T Q.782
ISDN User Part, Basic Call (ISUP):	ITU T Q.784.1
ISDN User Part, Supplementary Services (ISUP):	ITU T Q.788

Дополнителни тестирања може да бидат договорени помеѓу Страните во согласност со меѓународните стандарди. Тестирањето ќе биде имплементирано со употреба на тестни листи потврдени од двете Страни, особено во поглед на мрежните специфичности на Страните.

Тестирањето на идните измени (согласно член 3.2) ќе биде изведено во согласност со меѓународните ITU-T, ETSI и IMT-2000/UMTS стандарди.

4.1.1. Подготовки и време за тестирање

Системските податоци и тестните конфигурации ќе бидат разменети и потврдени во тестните подготовки. Релевантните тестни случаи ќе бидат избрани, ќе се подготви план за имплементација и системите кои се тестираат ќе се интерконектираат.

Датумот за спроведување на тестирањата за компатибилност ќе биде договорен помеѓу двете Страни, преку назначени контакт лица. Тестниот период предложен од едната Страна мора да биде потврден или одбиен од другата Страна во рок од 7 (седум) календарски денови, при што тестирањата секогаш ќе се спроведуваат пред комерцијалниот почеток на Услугата предмет на РИО.

4.1.2. Системски податоци

Страните ќе ги разменат сите системски податоци потребни за извршување на тестирањето, пр.: Signaling Point Codes (SPC), броеви за тестни повици, ISUP тестна конфигурација, доделување на канали за CSCH (Common Signaling Channels) и сл.

4.1.3. Избор на тестни случаи

Страните ќе ги изберат и ќе се договараат за тестните случаи за тестирањата специфицирани во членовите 4.1 и 4.2 на основа на спецификациите дадени во член 4.1.

4.1.4. Тестирање на запишување на податоците

Страните ќе ги испитаат системите за запишување на податоци за повиците, во дополнение на делокругот на тестирање.

Страните взаемно ќе ги разменат запишаните билинг податоци, заради утврдување на можна разлика во билинг записите. Сите видови на сообраќај релевантни за билинг системите на двете Страни, мора да се тестираат.

Запишувањето на податоците во системите на двете Страни може да биде проценето со следниве тестни повици:

- Времетраење ≤ 1 секунда
- Времетраење < 1 минута
- Времетраење < 15 минути
- Времетраење > 15 минути и < 30 минути
- Времетраење > 60 минути и < 120 минути
- Промена на датум

4.1.5. Поврзување на тестните мрежи

Со цел да се поврзе тестната мрежа на Т-Мобиле МК со тестната мрежа на Партнерот, Страните ќе овозможат дигитален сигнален линк.

4.1.6. Изведување на тестирањата за компатибилност

Страните ќе работат со референтен систем и тестна околина со одобрени/потврдени хардверски и софтверски верзии применети на интерконекциската врска со цел да се олесни реализацијата на договорените тестни чекори. Тестирањата ќе бидат спроведени од искусен и обучен персонал, со ефикасна работа во нормално работно време. Деталите ќе бидат содржани во планот за имплементација на тестирањето.

Успешно завршување на тестирањата за компатибилност е неопходно за тестирање на интероперабилност на активните мрежи.

4.2. Имплементација на записи за интероперабилност во активна мрежа (IOP-NW)

Откако тестирањата опишани во претходните членови ќе бидат успешно завршени, записите за интероперабилност (interoperability record) ќе бидат користени за проверка на стабилноста на Интерконекцијата во реални услови. При технички прием на нови сообраќајни релации помеѓу двата gateway-а (член 3.1 „Иницијална интерконекција и технички прием на системите/мрежите“, или член 3.3 „Хардверски измени“) тестирањата за интероперабилност ќе осигураат успешно функционирање. Во случај на промени дефинирани во член 3.4 „Софтверски измени“ и член 3.5 „Воведување на нови и дополнителни услуги“, IOP-NW ќе обезбедат дека новата функционалност и услуга не ја нарушува постоечката Интерконекција.

Страните заеднички ќе ги одредат точките каде ќе се врши мониторинг на сообраќајот.

Следните тестирања ќе бидат изведени:

1. Услуга

Повици и СМС пораки помеѓу терминалната опрема во двете мрежи и во двете насоки. Сите пристапни конфигурации кои се користат во мрежите ќе бидат тестирани за Интерконекциска услуга предмет на РИО.

2. Дестинации

Сите релевантни дестинации ќе бидат тестирани за Интерконекциска услуга предмет на РИО.

3. Надгледување на сообраќајот

Сигнална мониторинг направа ќе биде активирана за период подолг од една недела. Процесираните резултати ќе бидат проценети од двете Страни.

4. Проверка на билинг записите

Билинг системите на Т-Мобиле МК и на Партнерот ќе бидат проверени со испитување на максимум 3 (три) дена во договорен билинг период. Доколку има потреба, детални споредби ќе се прават на ниво на повици.

Доколку има необјасливи разлики помеѓу мерењата, ќе биде извршен нов билинг тест.

4.3. Организациони услови

4.3.1. План за имплементација на тестирањето

Страните ќе подготват план за имплементација на тестирањето кој што ќе ги вклучува следните елементи за извршувањето на тестирањата (тестирања за компатибилност и IOP-NW тестирања):

- крајните точки на поврзување и Пристапните точки за интерконекција на Т-Мобиле МК за кои се врши тестирањето
- почеток и крај на тестниот период
- тестна листа дефинирана во член 4.1.
- планиран почеток и крај на IOP-NW тестирањата
- дополние на IOP-NW тестирањата, доколку е потребно
- планиран почеток на нормално оперирање
- датум на завршување

„Извештајот за пријава на грешки“ од овој Анекс ќе се користи во случај на појава на грешки при тестирањето.

4.3.2. Извештај од тестирањето

Страните ќе подготват заеднички извештај од тестирањето.

Тестниот извештај ќе биде одобрен и потпишан од двете Страни и ќе содржи:

- број на извршени тестни чекори и резултати

- извештај за грешки во текот на тестирањето
- потреба од следни тестирања и датум на изведување, доколку е применливо
- потврда за датумот на извршување согласно планот за имплементација или евентуално пролонгирање на крајниот предвиден рок
- одобрување за извршување на следното тестно ниво
- датум за завршување со корекција на идентификуваните дефекти

Извештајот од тестирањето ќе ги содржи сите резултати од тестирањата за компатибилност и од IOP-NW тестирањата во активна мрежа, особено евентуалните дефекти идентификувани и категоризирани.

Процедурата на тестирањето ќе биде успешно завршена по завршувањето на IOP-NW тестирањата (сите грешки и дефекти од категорија 1, 2 и 3 се успешно коригирани), и нормалното функционирање на Интерконекцијата може да започне по потпишување на Записник од тестирањето од двете Страни.

4.3.3. Последици во случај на дефект

При појава на дефект ќе се подготвува писмена изјава до другата Страна.

Секоја Страна е одговорна за корекција на дефектот лоциран во нејзината мрежа. Секоја сериозна грешка/дефект кој може да го попречи спроведувањето на тестирањата или кој не може веднаш да се коригира ќе води кон суспензија на тестирањето. Во ваков случај, Страните ќе се договорат за нова низа на тестирања.

Доколку сериозни грешки/дефекти се забележат при тестирање на хардверски и софтверски измени кои веќе се имплементирани во продукција, тие мораат да бидат отстранети веднаш и без одлагање.

Грешки/дефекти од категорија 1, 2 и 3 дефинирани во член 4.3.5. ќе бидат корегирани пред имплементација на записи за интероперабилност во активна мрежа. Во ваков случај мора да се спроведат дополнителни тестирања за да се докаже дека корекцијата била успешна.

4.3.4. Процедура за пријавување на грешки

„Извештајот за пријавување на грешки“ од овој Анекс ќе се користи за пријавување на било каква грешка или дефект.

4.3.5. Категории на дефекти/ грешки

Идентификуваните дефекти/грешки ќе се класифицираат во 4 (четири) категории зависно од нивната природа и нивното влијание.

Категорија 1

Влијание на дефектот/ грешката:

Сериозна грешка која предизвикува главните функционалности на мрежниот пристап да не работат коректно, особено доколку нема генерирање на билинг записи.

Последици:

Прекин на генерирање на записи за интероперабилност,возможен прекин на Интерконекцијата. Корекцијата може да трае долго.

Акција:

Веднаш се отпочнува со корекција на грешката, независно од нормалното работно време (24-часовна расположивост).

Извештај:

Иницијален писмен извештај ќе биде поднесен помеѓу Страните во рок од 24 (дваесет и четири) часа, не подоцна од следниот работен ден.

Категорија 2

Влијание на дефектот/ грешката:

Значителен дел од функционалностите согласно ITU-T не можат да се користат.

Акција:

Со корекција на грешката се отпочнува веднаш во тек на нормалното работно време, но не подоцна од следниот работен ден.

Извештај:

Иницијален писмен извештај мора да биде поднесен помеѓу Страните во рок од 7 (седум) календарски денови.

Категорија 3

Влијание на дефектот/ грешката:

Дел од функционалностите согласно ITU-T не можат да се користат.

Извештај:

Иницијален писмен извештај мора да биде поднесен помеѓу Страните во рок од 7 (седум) календарски денови.

Категорија 4

Влијание на дефектот/ грешката:

- Дел од функционалностите согласно ITU-T не можат да се користат,
- Нарушувањето на функционалност е мало

Корекција :

Дефектот мора да биде отстранет:

- По отпочнувањето на нормално функционирање на интерконекцијата или пак до крајот на договорен рок помеѓу Страните (краен рок за корекција е 90 (деведесет) календарски денови) или
- Најдоцна со имплементација на следната софтверска верзија

Извештај:

Иницијален писмен извештај мора да биде поднесен помеѓу Страните во рок од 7 (седум) календарски денови.

Додатно, ќе се применуваат следниве крајни рокови за корекција на дефекти/грешки:

категорија	1	2	3	4
<i>Влијание</i>	Главните функционалности не може да се користат, грешката оневозможува продолжување на тестирањето	Значителен дел од функционалностите согласно ИТУ-Т не можат да се користат.	Дел од функционалностите согласно ИТУ-Т не можат да се користат	Дел од функционалностите согласно ИТУ-Т не можат да се користат, но нарушувањето е мало
<i>Корекција</i>	Веднаш	Веднаш, а најдоцна до отпочнување на нормалното функционирање на интерконекцијата или 7(седум) дена	До отпочнување на нормалното функционирање на интерконекцијата или до дефиниран краен рок кој не може да е подолг од 30 (триесет) дена	До дефиниран краен рок по отпочнување со нормално функционирање, најдоцна со нова SW верзија
<i>Иницијален извештај</i>	Следниот работен ден	Во рок од 7 (седум) календарски дена	Во рок од 7 (седум) календарски дена	Во рок од 7 (седум) календарски дена

Страните треба да ги корегираат грешките колку што е можно побргу.

Додаток А: Извештај за грешки

Т-Мобиле МК - Партнер		Извештај за грешки (ИГ)		ИГ бр.:
Продукт				
Датум:	Категорија на грешка:	Гаранција:	Повторна изводливост:	Приоритет:
Пријавено од:	Компанија:	Тел. бр.:	Факс:	
Преземено од:	Компанија:	Тел. бр.:	Факс:	
Вид на мрежен елемент:		Верзија:		
Име на мрежниот елемент:		Софтверска верзија:		
Реф. бр.:		Тестен чекор:		
Мрежа:		Краен рок:		
Прилози:		Реф. бр. / издание:		
Други ИГ:		Некоректни документи:		
Краток опис:				
Текст на пораката:				
Дефектот е отстранет од компанијата: _____				
Референтен број: (на извештајот за грешката до производителот)				
Елиминација на грешката (превземени мерки)				
Следни тестирања Датум: _____ Име: _____				
Забелешки:				
Завршен извештај за грешки, датум: _____ Име: _____				

Анекс 7

Надоместоци

Содржина

Дел I.....	87
Надоместоци за Интерконекциските услуги на Т-Мобиле МК предмет на РИО.....	87
1. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК.....	87
1.1. Цени за Услугата за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК.....	87
1.2. Пресметка на надоместоци	87
2. Услуга за Терминирање на СМС во мрежата на Т-Мобиле МК.....	88
2.1. Цени за Услуга за Терминирање на СМС.....	88
2.2. Пресметка на надоместоци	88
3. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација.....	88
3.1. Цени за Услуга за терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација	88
Дел II.....	89
Надоместоци за Интерконекција.....	89
1. Надоместоци за Интерконекција	89

Дел I

Надоместоци за Интерконекциските услуги на Т-Мобиле МК предмет на РИО

1. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК

Услугата за Терминирање на говорни повици во мрежата на Т-Мобиле МК, Т-Мобиле МК овозможува воспоставување на повици кон мрежните коди и претплатничките броеви на корисници на Т-Мобиле МК или скратени броеви со почетни цифри „15“ преку договорениот Интерконекциски пристап на договорените Точки на интерконекција со мрежата на Партнерот, кои оригинираат од терминални точки на корисници во мрежата на Партнерот.

Партнерот ќе му ги плати на Т-Мобиле МК надоместоците за предметната Услуга за воспоставување и одржување на повик преку сигналните канали и опремата за комутација, на начин опишан во членовите 2.1 – 2.3 од овој Анекс, зголемен за износот на данокот на додадена вредност.

1.1. Цени за Услугата за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК

Цената на Услугата за Терминирање на говорен сообраќај кој потекнува од корисниците на Партнерот и терминира во мрежата на Т-Мобиле МК, изнесува:

- 3,00 МКД/мин, а ќе се применува првиот ден од наредниот месец кој следи по месецот во кој е добиено одобрението од Агенцијата за електронски комуникации со кое е одобрена измената на референтната понуда за интерконекција наложена од страна на Агенцијата за електронски комуникации со Решение број 02-2303/1 од 30.05.2012 година;
- 1,20 МКД/мин, а ќе се применува од 01.11.2013 година и
- 0,90 МКД/мин, а ќе се применува од 01.09.2014 година.

1.2. Пресметка на надоместоци

Повикот ќе се наплаќа по времетраењето на повикот од започнувањето (answer message од сигнализација) до завршувањето на повикот (release message од сигнализацијата). Времетраењето на секој повик се заокружува на најблиската секунда.

Вкупно траење на повиците за Интерконекциската услуга ќе биде изразено во минути, а ќе се пресметува на следниот начин:

- Секој повик ќе биде мерен во секунди со заокружување на најблиска секунда
- Кумулативно се собираат сите повици и ќе се добие вкупно времетраење на повиците изразено во секунди
- Вкупното траење на сите повици изразено во секунди ќе се претвора во минути, при што ќе се изврши заокружување на најблискиот цел број. Наведените цени во Членот 1.1 од овој Анекс ќе се примени на соодветното вкупно траење на повици.

2. Услуга за Терминирање на СМС во мрежата на Т-Мобиле МК

2.1. Цени за Услуга за Терминирање на СМС

Цената на Услугата за терминирање на СМС порака во мрежата на Т-Мобиле МК изнесува:

Период	Цена (без ДДВ)
Независно од периодот на денот	0,50 МКД/СМС

2.2. Пресметка на надоместоци

Т-Мобиле МК ќе наплаќа услуга за терминирање на СМС само за успешно доставените пораки до корисниците коишто се испратени кон мрежата на Т-Мобиле МК, а во согласност со член 2.1. од овој Анекс.

3. Услуга за Терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација

3.1. Цени за Услуга за терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација

3.1.1. Цената за Услугата за терминирање на говорен сообраќај на фиксна локација е определена во Референтната понуда за интерконекција на Македонски Телеком АД, одобрена од Агенцијата за електронски комуникации.

3.1.2. Следните надоместоци за терминација на говорен сообраќај на фиксна локација се наплаќаат од страна на Македонски Телеком АД од интреконектираните партнери:

Основни Услуги За Сообраќај	Надомест по минута сообраќај
	МКД/минута
Локално Терминирање на фиксна локација	0,29
Регионално Терминирање на фиксна локација	0,30
Национално Терминирање на фиксна локација	0,36

3.1.3. Надоместоците за терминација на говорен сообраќај на фиксна локација ќе бидат менувани во случај на измени на Референтната понуда за интерконекција на Македонски Телеком АД.

Дел II

Надоместоци за Интерконекција

1. Надоместоци за Интерконекција

За иницијална инсталација и понатамошно работење на Интерконекцијата или пак за реконфигурација во случај на веќе воспоставена Интерконекција и Внатрешни Секции, Т-Мобиле МК ги наплаќа од Партнерот надоместоците наведени во следната табела:

Ред.бр.	Услуга	Надоместоци во МКД (без ДДВ)
1	Еднократни надоместоци	
1.1	<i>Еднократен надоместок по Партнер</i> Надоместок за подготовка, воспоставување на Интерконекција и билинг	164.000 МКД
1.2	<i>Еднократен надоместок по Пристапна точка за интерконекција на Т-Мобиле МК</i> Надоместок за проверка на технички можности, тестирање, инсталација на Интерконекција и воспоставување на сигнализација	55.760 МКД
1.3	<i>Еднократен надоместок по Внатрешна Секција за Е1 линк</i> Надоместок за набавка и инсталација на Внатрешна Секција	60.103 МКД
2.	Месечни надоместоци	
2.1	<i>Месечен надоместок по Внатрешна Секција за Е1 линк</i> Надоместок за управување, одржување и поддршка на Внатрешна Секција	10.590 МКД
2.2.	<i>Месечен надоместок по сигнален линк</i> Надоместок за управување, одржување и поддршка на сигнален линк	1.612 МКД
2.3.	<i>Месечен надоместок за администрација и одржување на интерконекција</i>	9.840 МКД
3.	Надоместоци за дополнителни трошоци	
3.1	<i>Подесувања / промени во мрежата на Т-Мобиле МК, по настан</i>	По фактура за трошоци по работен час на експерт
3.2	<i>Дополнителни тестови или корекција на грешка (поради грешка или недоволно знаење на Партнерот)</i>	По фактура за трошоци по работен час на експерт

Надоместоците наведени под реден број 1, 2 и 3 ги вклучуваат следните услуги:

- Мерки што се превземаат во Т-Мобиле МК за имплементирање на иницијална Интерконекција, подготовка, програмирање и сетирање на комутирачка опрема;
- Обезбедување на потребната инфраструктура за имплементирање на иницијална Интерконекција, тестирање, инсталација и проверка на техничките можности;
- Подесување на регистрација на сообраќајот во мрежата на Т-Мобиле МК;
- Подесување и одржување на системите за билинг;
- Набавка, инсталација и одржување на Внатрешна Секција;
- Трошоци за управување и одржување, техничка администрација, поддршка на технички системи и контрола на технички можности;
- Функционални тестови (без дополнителни тестови)
- Дополнителни трошоци подесувања, промени и отстранување на грешки на Внатрешните Секции и интерконекција.

Доколку во текот на интерконекциските тестови се појават дополнителни трошоци за Т-Мобиле МК заради недостаток на искуство или опрема за тестирање кај Партнерот, на Партнерот ќе му биде фактуриран износ во вредноста на реално настанатите трошоци.

Доколку поради техничките карактеристики на опремата на Партнерот, Т-Мобиле МК треба да инсталира дополнителни уреди, Т-Мобиле МК ќе му ги наплати на Партнерот сите трошоци поврзани со набавката и поставувањето на таа дополнителна опрема.

По откажување на Интерконекцијата или по раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основ на РИО, Т-Мобиле МК не е обврзан да му ги врати платените еднократни, месечни и други надоместоци за Интерконекција на Партнерот.

Анекс 8

Фактурирање

Содржина

1. Наплата на Интерконекција и на Интерконекциските услуги предмет на РИО	93
2. Решавање на приговор по фактура	95
2.1. Приговор по фактура за ставка(и) од фактура	95
2.1.1. Поднесување на приговор по фактура за ставка(и) од фактурата.....	95
2.2. Испитување на приговор по фактура.....	95
2.3. Форма за Извештај за сообраќај	97

1. Наплата на Интерконекција и на Интерконекциските услуги предмет на РИО

1.1. Интерконекциски Вод или Групи на интерконекциски водови (како дел од Надворешните Секции) ќе бидат обезбедени од Давател на услуга на изнајмени линии. Трошоците за Надворешните Секции ќе ги сноси Партнерот.

1.2. Т-Мобиле МК ќе му фактурира на Партнерот за обезбедените услуги дефинирани во Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, вклучувајќи ги Надоместоците за Интерконекција и Интерконекциската Услуга предмет на РИО.

Т-Мобиле МК ќе ги фактурира сите остварени повици, а не и обидите за повик. Ќе се наплаќа целото времетраење на повикот од започнувањето до завршувањето на повикот (од „answer message“ до „release message“ од сигнализацијата). Наплатата за секој повик ќе се заокружува на најблиската секунда.

Т-Мобиле МК ќе ги фактурира сите успешно доставени СМС пораки до корисниците коишто се испратени кон мрежата на Т-Мобиле МК.

Периодот за фактурирање е ист со Периодот за наплата (билинг периодот) и изнесува 1 (еден) месец, освен ако не е поинаку договорено.

Користената валута ќе биде македонски денар (МКД).

Еднократните надоместоци Т-Мобиле МК ги фактурира веднаш по склучување на Договор за интерконекција склучен врз основа на РИО или по склучување на негов амандман, пред да се извршат било какви технички модификации, тестирање, технички прием, или останати активности поврзани со воспоставувањето на Интерконекцијата. Еднократни надоместоци по Внатрешна Секција за Е1 линковите ќе се фактурираат по инсталирањето на наранчаните линкови.

Доколку Страните се договорат, Партнерот може да ги плаќа еднократните надоместоци на триесет и шест еднакви месечни рати, со вкalkулирана месечна каматна стапка.

Месечните надоместоци ќе се фактурираат редовно, на месечна основа, на почетокот или по истек на месецот, по одлука на Т-Мобиле МК. Месечните надоместоци се однесуваат на периодот од првиот ден од месецот за кој се врши фактурирањето до последниот ден од истиот месец.

1.3. Сите фактури ќе ги содржат следните основни ставки:

- Идентификација на договорната страна;
- Податоци за издавачот на фактурата: полно име, адреса и поштенски број; банка и број на жиро сметка; ДДВ број;
- Податоци за страната која ја прима фактурата: полно име, адреса и поштенски број;
- Број, место и дата на издавање на фактурата (последниот ден од периодот за фактурирање);
- Печат и потпис од овластено лице на издавачот на фактурата;
- Услови за плаќање: 15 (петнаесет) дена по прием на фактурата;

- Телефонски број/факс на Страните.

Освен основните информации наведени погоре, фактурата за Интерконекциските услуги предмет на РИО ќе содржи:

- период за наплата на кој се однесува фактурата;
- опис на услугите;
- број на повици, траење на повиците во минути (збир од траење на повиците изразено во секунди во периодот за наплата, при што збирот се заокружува на најблиската минута), број на СМС пораки, единечна цена, нето износ за секоја тарифна категорија.

Освен основните информации наведени погоре, фактурата за наплатени Надоместоци за интерконекција за одреден период или пак еднократни надоместоци ќе содржи:

- период за којшто е обезбедена услугата;
- ден на извршениот промет;
- цена за иницијално инсталирање/активирање;
- единечни цени за одредениот период за повторливи надоместоци;
- цени за еднократни услуги;
- вкупен износ на надоместокот за извршениот промет, без данокот на додадена вредност;
- применета стапка на данок на додадена вредност;
- износ на данок на додадена вредност;
- вкупен износ за наплата (со вклучен данок на додадена вредност).

Во случај да недостасува некоја од ставките наведени во точка 1.3., Договорната Страна има право да ја врати фактурата на издавачот како непотполна, а издавачот е должен да издаде коригирана фактура во рок од 5 (пет) дена од денот на враќањето. Издавачот нема право да наплати камата како резултат на доцнење кое што произлегува од оваа причина.

1.4. Данок на додадена вредност (ДДВ)

Надоместоците не го вклучуваат данокот на додадена вредност. Данокот на додадена вредност дополнително ќе се пресметува и прикажува на фактурата.

1.5. Партнерот ќе прима Извештај по тарифна категорија заедно со фактурата за сообраќајот реализиран во периодот за наплата, заради увид во наплатениот износ, во формата дефинирана во член 2.3. од овој Анекс 8. Извештајот ќе прикажува вкупен број на повици, број на минути и број на СМС пораки по однос на секоја тарифна категорија.

Во рок од 3 (три) работни дена од прием на фактурата, Партнерот ќе достави контролен извештај до Т-Мобиле МК за сообраќајот испратен кон мрежата на Т-Мобиле МК. Притоа, Извештајот ќе се доставува во формата дефинирана во член 2.3 од овој Анекс 8. Извештајот ќе прикажува вкупен број на повици, број на минути и број на СМС пораки по однос на секоја тарифна категорија.

Во случај на доставување на Извештајот до Т-Мобиле МК за сообраќајот во рамките на Интерконекциските услуги предмет на РИО по истек на рокот дефиниран во претходниот став или во случај на недоставување на наведениот Извештај, Партнерот нема да има право да достави приговор по однос на фактура ниту по однос на ставка(и) од фактура и ќе мора да го плати целиот износ од оригиналната фактура издадена од Т-Мобиле МК.

1.6. Т-Мобиле МК има право да пресмета казнена камата на задоцнето плаќање, која ќе биде фактурирана посебно, со прикажување на следните ставки:

- Датум на фактура;
- Идентификација на партнерот;
- Број на фактура;
- Датум и број на оригиналната фактура врз основа на која се пресметува законска казнена камата;
- Заостанат долг (основица за пресметка на законска казнена камата)
- Период за кој се пресметува законска казнена камата
- Износ на фактурирана законска казнена камата

2. Решавање на приговор по фактура

2.1. Приговор по фактура за ставка(и) од фактура

2.1.1. Поднесување на приговор по фактура за ставка(и) од фактурата

Партнерот има право да поднесе писмен приговор по однос на фактура во рок од 10 (десет) календарски денови од прием на фактурата. Истовремено со испраќање по пошта на приговорот по ставка(и) од фактурата, приговорот мора да се испрати и по електронски пат (e-mail) до Т-Мобиле МК.

Во приговорот на оспорената фактура се доставуваат следните информации:

- Идентификација на Партнерот;
- Дата на фактурирање и број на оспорената фактура;
- Оспорен износ;
- Причина за приговорот;
- Сите документи потребни за потврдување на приговорот;
- Предлози за решавање на случајот.

Поднесениот приговор не претставува основ за неплаќање на целиот износ на фактурата во рокот наведен во истата.

Доколку Партнерот поднесе приговор по однос на фактура по рокот дефиниран во овој член 2.1.1, приговорот нема да се разгледува и Партнерот ќе го плати целиот износ на оригиналната фактура издадена од Т-Мобиле МК во рокот наведен во фактурата.

2.2. Испитување на приговор по фактура

2.2.1. По приемот на приговорот, Т-Мобиле МК мора веднаш да започне испитување. Т-Мобиле МК е обврзан да го спроведе испитувањето и да го извести Партнерот за резултатот во рок од 10 (десет) работни дена од датумот на прием на приговорот.

- 2.2.2. Ако испитувањето на Т-Мобиле МК наведено во член 2.2.1 резултира во корекција на фактурата или не резултира во никаква корекција во фактурата и Партнерот не го прифаќа резултатот, Партнерот е обврзан во писмена форма да го извести Т-Мобиле МК во рок од 5 (пет) работни дена по приемот на резултатот. Страните потоа формираат заедничка експертска група во рок од 5 (пет) работни дена од денот на приемот на писменото известување на Партнерот дефинирано во овој член.
- 2.2.3. Ако заедничката експертска група, која е формирана за да ги испита оспорените податоци за сообраќај, не успее да постигне консензус во рок од 15 (петнаесет) работни дена од формирањето, Страните се обврзани да ангажираат независен експерт во улога на посредник.
- 2.2.4. Страните треба да се договорат за посредникот. Ако тие не успеат да се договорат во рок од 7 (седум) дена, посредникот ќе го назначи АЕК во рок од 7 (седум) дена од доставувањето на барање во писмена форма од едната или двете Договорни Страни до АЕК. Т-Мобиле МК и Партнерот се обврзани да му ги обезбедат сите потребни информации на посредникот.
- 2.2.5. Ако Страните го прифатат предложеното решение на посредникот за приговорот, Страните задно со посредникот ќе потпишат меморандум за договореното решение.
- 2.2.6. Ако се докаже дека приговорот е неоправдан, трошоците за посредникот ќе паднат на товар на Партнерот. Ако се докаже дека приговорот е целосно оправдан, трошоците за посредникот ќе паднат на товар на Т-Мобиле МК. Ако се докаже дека приговорот е само делумно оправдан, трошоците за посредникот ќе паднат на товар и на двете Договорни Страни во согласност со односот на оправданиот и неоправданиот фактуриран износ.
- 2.2.7. Пред почетокот на испитувањето посредникот мора да ги извести Договорните Страни за очекуваните трошоци. Ако Страните, знаејќи за тие трошоци, успеат да се договорат за приговорот, тие можат да одлучат да не го ангажираат посредникот. Ако Страните не ја искористат оваа можност, но успеат да се договорат во текот на испитувањето, тие можат во било кое време да го прекинат испитувањето. Во овој случај, трошоците за посредникот ќе паднат на товар и на двете Страни во согласност со односот на оправданиот и неоправданиот фактуриран износ.
- 2.2.8. Откако процедурата околу приговорот по фактура ќе се затвори на било кој начин, и се покаже дека приговорот бил делумно или целосно оправдан, Т-Мобиле МК е должен да достави книжно одобрение до Партнерот за правилно оспорениот износ и пресметаната законска казнена камата сметано од денот на плаќање на фактурата.
- 2.2.9. Доколку по искористување на сите средства за испитување на приговор по фактура наведени погоре во овој Анекс не може да се утврди коректниот износ кој треба да се фактурира, износот кој треба да се фактурира ќе се утврди со метод на екстраполација со линеарна регресија, при што Страните ќе се договорат за бројот на последните прифатени фактури кои ќе се употребат во пресметката.

2.3. Форма за Извештај за сообраќај

Сообраќај за Интерконекциските услуги предмет на РИО обезбедени од Т-Мобиле МК

Година, месец:	Сообраќај пренесен од Партнерот до Т-Мобиле МК					
	Вкупен број на повици	Траење на повици (минути)	МКД по минута	За наплата (МКД)	ДДВ (18%)	За наплата со ДДВ (МКД)
	(A)	(B)	(C)	(D)=(BxC)	(E)=(Dx0,18)	(F)=(D+E)
Услуга за Терминирање на говорен сообраќај во мрежата на Т-Мобиле МК						
Период на интензивен сообраќај						
Период на слаб сообраќај						
Вкупен износ од терминирање на говорен сообраќај						
		Број на СМС пораки	МКД по СМС порака	За наплата (МКД)	ДДВ (18%)	За наплата со ДДВ (МКД)
Услуга за терминирање на СМС пораки во мрежата на Т-Мобиле МК						
Вкупен износ од терминирање на СМС пораки						
Вкупен износ за наплата						

Анекс 9

Услови за обезбедување и обновување на банкарска гаранција

Содржина

1. Одредување на износот на банкарската гаранција	100
2. Редовно ревидирање на износот на банкарската гаранција	100
3. Обезбедување на банкарска гаранција	101
4. Активирање на банкарска гаранција	101

1. Одредување на износот на банкарската гаранција

- 1.1. Првичната вредност на банкарската гаранција која Партнерот е должен да ја обезбеди во рок од 15 (петнаесет) календарски дена по потпишување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, претставува износот на предвидените Надоместоци за Интерконекциските услуги предмет на РИО и за Интерконекција кои Партнерот треба да му ги исплати на Т-Мобиле МК врз основ на предвидувањата за првите 3 (три) месеци од датумот на стапување на сила на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО.
- 1.2. Страните меѓусебно ќе се координираат и взаемно ќе ја усогласат висината на износот на банкарската гаранција пред Партнерот да ја обезбеди гаранцијата.

2. Редовно ревидирање на износот на банкарската гаранција

- 2.1. Износот на банкарската гаранција во никој случај нема да биде помал од вредноста Надоместоците за Интерконекција и Интерконекциски услуги предмет на РИО пресметани на основ на предвидениот сообраќај за 3 (три) месеци однапред, вклучувајќи го и износот на данокот на додадена вредност.
- 2.2. Партнерот ја обезбедува банкарската гаранција за период од 1 (една) година.
- 2.3. Партнерот ќе го ревидира износот на банкарската гаранција на месечна основа, при што на барање на Т-Мобиле МК, Партнерот ќе обезбеди нова/ревидирана банкарската гаранција со поголем износ ако:
 - постоечката банкарска гаранција е помала од вкупната вредност на предвидениот сообраќај за Интерконекциските услуги предмет на РИО и Надоместоците за Интерконекција за 3 (три) месеци однапред, или
 - постоечката банкарска гаранција е за 10% или повеќе проценти помала од вкупниот фактуриран износ како Надоместок за Интерконекција и Интерконекциски услуги предмет на РИО за последните 3 (три) месеци (пресметковни периоди) пред ревидирањето, започнувајќи по 3-от (третиот) месец по стапувањето на сила на Договорот за Интерконекција склучен на основ на РИО, или
 - Вкупниот фактуриран и нефактуриран надоместок за Интерконекција и Интерконекциски услуги предмет на РИО кој треба да се плати за изминатиот дел од тековниот пресметковен период (месец) надминува 80% од вредноста на постоечката банкарска гаранција

Во тој случај Партнерот треба да ја измени банкарската гаранција на новата/ревидираната пресметана вредност, во рок од 15 (петнаесет) календарски дена од денот на поднесеното писмено известување од страна на Т-Мобиле МК.

- 2.4. Во периодот на важност на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО, Партнерот ќе ја обновува банкарската гаранција на годишна основа, најмалку 15 (петнаесет) календарски дена пред истекот на претходната, дури и доколку износот на банкарската гаранција не се промени како резултат на ревидирање согласно член 2.1 од овој Анекс.

3. Обезбедување на банкарска гаранција

- 3.1. Комерцијалната банка која ќе ја обезбеди банкарската гаранција треба да биде финансиска институција која работи во согласност со Законот за банки.

Банкарската гаранција треба да биде издадена од големите или средните банки во Република Македонија според класификацијата на Народна Банка на РМ.

Пред обезбедување на банкарската гаранција, содржината на формуларот за банкарска гаранција треба да биде одобрен од Т-Мобиле МК. Овој формулар секогаш се чува кај Т-Мобиле МК.

4. Активирање на банкарска гаранција

- 4.1. Т-Мобиле МК може да ја активира банкарската гаранција:

а) во било кој случај на неплатен износ на доспеани фактури издадени по било која основа од Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО кои не се платени од страна на Партнерот, или

б) во случај на раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО во согласност со член 11.4 од телото на Референтната понуда за интерконекција и доколку Партнерот не ги исполни обврските за плаќање поврзани со раскинување на Договорот. Во таков случај, Т-Мобиле МК може да ја активира банкарската гаранција и да го подигне износот на фактурите кои се доспеани, а не се платени од Партнерот.

- 4.2. Доколку банкарската гаранција делумно или во целост се активира, Партнерот ќе ја обнови истата во рок од 15 (петнаесет) календарски денови, или ќе обезбеди нова банкарска гаранција, на таков начин што обновената или новата банкарска гаранција ќе биде усогласена во однос на износот и важноста со барањата наведени во овој Анекс.

- 4.3. Необезбедувањето или необновувањето на банкарската гаранција во роковите дадени во овој Анекс е основ за еднострано раскинување на Договорот за интерконекција склучен врз основа на РИО од страна на Т-Мобиле МК, без дополнителен отказан рок.

Недоставувањето на нова/ревидирана банкарска гаранција врз основа на одредбите од член 2.3 од овој Анекс, е основ за прекинување на интерконекцискиот пристап на Партнерот од страна на Т-Мобиле МК, по истек на рокот даден во член 2.3 став 2 од овој Анекс.